

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 183.

Inserati:

Enostop. petivrst (72 mm):
za enkrat 15 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Padec Goluchovskega.

Danes dopoldne došla uradna brzojavka z Dunaja poroča v rezkih besedah:

Dunaj, 22. okt. Zunanji minister

Goluchowski je podal cesarju svojo demisijo. Cesar je demisijo v principu sprejel.

V političnih krogih je vladalo že nekaj dni veliko presenečenje zaradi nejasnih vesti, ki so merile na padec skupnega ministra za zunanje zadeve in cesarske hiše — grofa Goluchovskega. Enajst let je vodil grof Goluchowski zunanjo politiko naše države. Bil je zvest sluga trozvezi, in je Avstrijo držal vedno v primerni oddaljenosti od Rusije. Na Balkanu je skrbno varoval bolnega sultana. O njem se ni skoro nikoli nič slišalo, in morda se je ravno zaradi tega toliko časa ohranil na krmilu. Bil je miren, zakulisen politik, ki je pustil druge delati, sam pa skrbel, da se ne bi nikjer izpostavil neljubim napadom.

In zdaj mora pasti. — Zakaj?

Zato, ker ga Mažari več ne marajo, ampak hočejo imeti na tem mestu moža, ki bi jim služil. To je mnogo zahtevano. Kajti kaže nam zopet, da mora za skupne zadeve naša državna polovica pač plačevati skoro dve tretjini stroškov, a ves upliv imajo pa le Mažari.

Goluchovskega so v zadnjem zasedanju ogrske delegacije hudo napadali Košutovci in neodvisna stranka. Ogrska vlada ga je tedaj branila. Zdaj je pa Goluchowski v avdienci cesarju izjavil, da more le tedaj ostati še na svojem mestu, ako mu more dati ogrska vlada garancijo, da ne dobi v prihodnjem zasedanju ogrske delegacije nezaupnice. Ogrski ministrski predsednik dr. Wekerle je pa cesarju izjavil, da te garancije ne more dati. V tem je bil padec Goluchovskega zapečaten, in trdi se, da je cesar sam naročil Wekerlu, naj gre Goluchovskemu to povedati. Istina je, da se je Wekerle od cesarja naravnost peljal k Goluchovskemu, naznanit mu, da ga ogrska vlada več ne drži, torej mora pasti.

Kaj pa pravi Avstrija k temu, ako Mažari izpodrinjajo po svoji volji skupne ministre, na to se seveda v sedanjih razmerah nihče ne ozira. Edino vprašanje je vedno le, kaj pravijo Košutovci — in to je orakelj, ki se mu mora ukloniti cela država.

Neutešno sovražstvo Mažarov proti grofu

Goluchovskemu je sklenilo njegov padec ob znani petminutni avdienci mažarskih velemož pri cesarju na Dunaju. To je bilo že tedaj, ko je grof Goluchowski mislil, da se dá streti mažarska oholost s prezirom. Njega dolže, da je cesarja pregovoril, da je pokazal vrata predzrni mažarski deputaciji. Kakor je Hanihal prisegel, da se bo bojeval proti Rimljanom do uničenja, tako je tudi mažarsko sovražstvo sklenilo, da mora pasti Goluchowski kot žrtev. Njega tudi dolže, da ni prišel angleški kralj Edvard obiskat Košutovcev na Ogrsko.

In vendar je Goluchowski bil jako prijazen proti Ogrski, tako, da je celo v načelnih zunanjih zadevah njim na ljubo žrtvoval marsikaj od avstroogrske starodavne celokupnosti. Že pred desetimi leti je sprejel pri podpisih obliko: »Pour l'Autriche et pour la Hongrie«, s čimur se je pred zunanjim svetom pokazal kot zastopnika dveh ločenih držav, in pred kratkim je še pritegnil k ogrskemu naziranjju, ko je izjavil, da ni nobene skupne vlade. S tem je seveda sam svoji službi tudi podrl podlago, kajti, če ni skupne vlade, tudi skupni zunanji minister nima pomena.

Za osebo grofa Goluchovskega se ne bo v Avstriji dvignil nikak vihar. Mož je bil vedno skrit, popularnosti nima nobene, dasi utegne kot uradnik in diplomat zaslužiti hvalo, ki mu jo nekateri dajejo, ali tudi grajo, s katero ga obkladajo. Avstrija bo molčala in plačala, kakor vedno.

A razburiti nas mora zahteva, ki je v tej ministrski izpremibi.

V trenutku, ko prevažajo zemske ostanke upornikov in veleizdajavcev Rakoczyja in Tekelya z dovoljenjem krone z Ratota na Ogrsko z največjo slovesnostjo, v tem trenutku vržejo ministra cesarske hiše in skupnega zastopnika proti drugim državam in s tem kažejo, da so zmagovavci v borbi proti kroni in proti Dunaju. Ako nekaj časa ne govorijo za lastno armado, govorijo tem glasneje za samostalnost diplomatsko in gospodarsko ter tudi tu zmagujejo.

Komaj je avstrijski ministrski predsednik princ Hohenlohe izrekel nekaj besedi proti Mažarom, takoj je padel, dasi je imel celo zbornico za seboj. Za mladim Konradom je danes padel stari Agenor. Vrgli so ju na kup, kjer leži že polomljena Fejervaryjeva armada.

Tako delajo Mažari z avstrijskimi ekscentricami, kakor bi bili njihovi diurnisti.

In to je mnogo bolj tragično, kakor padec Goluchovskega.

V diplomatskih krogih iščejo že naslednika. Intrigira se javno in tajno. Ali bo naslednik Goluchovskemu poslanik v Londonu grof Mensdorff, ki je baje velik osebni prijatelj kralja Edvarda in bi zboljšal razmere do Anglije, ali peterburški poslanik baron Aehrenthal, ali pariški grof Khevenhüller ali kdorkoli, je slednjič malo pomembno, ker vsak bo vstopil v službo kot koncesija Mažarom.

Severna železnica.

Dunaj, 19. oktobra.

Sinoči je železniški odsek po dolgih obravnavah odobril vladni načrt z ozirom na podpravljanje Severne železnice. Poročevalec dvorni svetnik Šuklje, kateri je kot priznan večak z največjo spretnostjo pobijal ugovore nemških poslancev z Moravskega in Češkega, je nocoj do 2. ure sostavljal in urejeval poročilo za zbornico. Poljaki namreč zahtevajo, da se na vsak način preje reši to vprašanje v zbornici, nego pride na vrsto vol. red. Ker pa so na dnevnem redu druga vprašanja, bodo skoraj gotovo danes ali jutri sklenili načelniki klubov, da pride že v torek nujnim potom na vrsto Severna železnica.

Poročal sem že o nujni potrebi, da se podpravi Severna železnica. Ko se to zgodi, pričeta je akcija za podpravljanje drugih večjih zasebnih železnic, ki bodo delale večje težave in ovire. Sedanja vlada je privzela v svoj program, da se polagoma podpravi severozapadna, južna železnica, za avstrijsko carinsko politiško velevažna proga od Košic na Ogrskem do pruske meje ob Odri ter državna železniška družba. In priznati moramo, da železnični minister dr. pl. Derschatta odločno zastopa ta program tudi proti svojim političnim smišljenikom. Nemci načeloma sicer ne ugovarjajo podpravljanju zasebnih železnic, pač pa imajo, kakor vedno, narodne pomisleke. Tako je Severna železnica najraje nameščala nemške uradnike tudi v čeških krajih. Boje se torej, da bi vlada z ozirom na dejanske razmere pomnožila češki in poljski živelj v uradih podpravljenih železnic. Ob Severni železnici na Moravskem in v Šleziji pa je le do 200 uradnikov, ki pridejo v poštev. Vsi ostali služ-

buejo na Dunaju in Nižje Avstrijskem in 235 oseb v Galiciji. Isto razmerje je pri lokalnih progah Severne železnice. Torej zaradi 200 oseb. uradnikov in uslužbencev naj se i nadalje prepusti Severna železnica zasebnim kapitalistom! Poslanec dr. Gross je obljubil svojim volilec v Iglavi, da se ne podpravi Severna železnica, in zato naj še nadalje gospodarijo večinoma židovski magnati z železnico, ki donaja delničarjem povprek nad pet odstotkov, dočim so državne železnice pasivne in se naložene glavne obrestujejo le z 2.41 odstotki. Ako hoče Avstrija z večjim uspehom sklepati nove nagodbe z Ogrji, mora dobiti v roke železnice in s temi tudi tarife. »Sic volo, sic jubeo« ta deviza velja Nemcem povsod, in če se podere svet. V zbornici in v odseku so naglašali vsi govorniki, naj se podpravi Severna železnica. Le drugo pot so si Nemci izbrali do Rima. Železnica naj se sekvestruje ter prevzame v državno upravo. Ako delničarji niso zadovoljni, naj prično pravdo. Na isti način bi mogla država s 1. januarjem 1907 sekvestrovati tudi ostale zasebne železnice. Država bi si na ta način nakopala na vrat dolgo trajne pravde, ki bi poržle mnogo zlatega časa, pa tudi zlata. Poročevalec Šuklje je pobil vse dotične ugovore poslancev Ellenboga, Steinvenderja, Demla in dr. Elverta rekoč: Načelno vprašanje, ali naj se sploh podpravi Severna železnica, je načelno rešeno. Vprašanje je torej o tem, ali naj še nadalje do 3000 kilometrov državnih železnic v Galiciji, Šleziji in na Moravskem visi v zraku, ker so ravno po Severni železnici odrezane od ostalega državnega omrežja. Poslanec Demel je tudi trdil, da se bodo jako znižali dohodki Severne železnice, ko se zgrade vodne ceste. Izkušnje v Franciji in Nemčiji pa kažejo, da morejo železnice dobro uspevati poleg vodnih cest. Cenejšo blago, ki vzame mnogo prostora, pojde po vodnih cestah. S tem bodo železnice razbremenjene in transport dražjega blaga bo razmeroma znižal prometne stroške.

Ako pa dr. Steinvender meni, naj bi se Severni železnici ponudilo nekaj več milijonov za njene zgradbe in posest, ter se zmanjšala letna renta za nekaj sto tisoč kron, je to pač, kakor Nemec pravi, »gehupft so wie gesprungen.« Ali dam za kravo 120 gld. in za tele 20 gld., ali za kravo 125 in za tele 15, oboje stane vedno 140.

LISTEK.

Iz pretekle letoviške sezone.

Bohinj.

Divjeromantični Bohinj bil je do letošnjega leta širšemu svetu že ne nepoznan, vsaj nepristopen. — Dolga in draga vožnja od postaje Lesce skozi sicer zanimivo dolino — ob levem in desnem bregu Savice — ali kakor Bohinjec pravi, skozi Štenge — je pač marsikoga oplasilila, da se ni podal na pot v Bohinj.

Zadnja leta sem je skoraj vsak odlašal in čakal nove železnice. In prišel je zaželjeni dan otvoritve nove železnice — 19. julij. Od ondaj je Bohinj središče in cilj letoviščarjem in turistom od blizu in daleč. — Smelo trdim, prav malo je še domačinov iz Kranjske in sosedov iz Goriške, ki ne bi bili že letos z novo železnico prihiteli občudovat Bohinja naravno lepoto!

Naj sledi kratek opis nekaterih znamenitosti v Bohinju z ozirom na letoviško in turistiško sezono.

Krasna je Švica. Ponosen je Švicar na svojo z visokimi gorami, zelenimi planinami, lepimi livadami in divnimi jezeri bogato obdano domovino. Prav ima. Saj prihajajo

letoviščarji v poletni sezoni občudovat to ozemlje od vseh krajev Evrope — in turisti iz celega sveta.

Kdor je hodil ali se vozil v poletnem času po Švici, pripoznati mora, da je Švica pravi magnet, ki s svojo prirodno krasoto vleče nase ves moderni svet.

In kar je Švica v večjem obsegu, — to je Gorenjska, posebno še Bohinj, v manjšem obsegu. Bohinj se po vsej pravici primerja Švici in imenuje — Kranjska Švica. Saj ima slične prirodne posebnosti, bodisi glede proti nebu kipečih velikanov, bodisi glede divnih jezerov na Triglavskem pogorju, ali rodovitnih planin, ali zelenih pašnikov v dolini. Da, v marsičem — še v lepoti presega Švico.

Vže na lični bistriški postaji se ti odpre, ko se vstaviš z vlakom, prekrasen pogled na vas Bistrico z mogočno, katedralno podobno novo župno cerkvijo sv. Nikolaja — in sploh na celo spodnjo dolino z ozadjem gorskih velikanov. — Vas bi delil v novo in staro Bistrico.

Nova Bistrica vzrastla je zadnja leta, ob času grajenja predora. V bližini predora in postaje so nova poslopja. Omenjam le državni tronadstropni hotel. Lično je razdeljen. Na prodaj je. Naj bi ga vendar kupil kak domačin, da ne pride kakemu zagrizenemu sovražniku ljudstva v last. Tudi bolnica je veliko in pri-

pravno poslopje. Kupil jo je od države zdravstveni zastop Bohinja za 1200 kron. Kaj lična je tudi moderna vila in »hiša za uradnike« imenovana — bivšega podjetnika grofa Ceconija. Tudi ta poslopja z gospodarskimi vred — dobila bodo po kakem kupcu kmalu novega gospodarja.

Koj pod kolodvorom stavi novo restavracijo g. Doktorič, nasproti hotelu pa g. Markeš okusen hotel, g. J. Hainrichar pa ob potoku Belca pilo. Zadnji uporabil bo namreč vodno silo, ki prihaja iz predora — ob največji suši približno 600 litrov na sekundo. Omenim naj še, da so ostale štiri zidane velike barake. V teh stanujejo sedaj železniški uslužbenci s svojimi družinami.

To je nova Bistrica.

Stara Bistrica, in sicer zgornja in spodnja se je pač zadnja leta precej modernizirala. Saj svetilke po vasi, vodovod, kanalizacija, nova klavnica spričujejo, da je vas napredovala.

Tudi posamezne hiše dobile so po večini ličnejšo zunanjo obliko: okna in vrata so lastniki povečali ter sobe pripravili za prijetna stanovanjska letoviščarjem v poletni sezoni.

Storilo se je marsikaj, a še mnogo, mnogo udobnosti se ima pripraviti, da bodo tuji radi hodili v Bohinj iskat zdravja in razvedrila v tem času.

Gostilni šteje samo vas Bistrica 14. No, usmiljeni Samaritan ne bo v zadregi!

Izpustiti ne smemo naših fijakarjev. Ta obrt pač najbolj cvete. Pri vsakem vlaku čakajo v zadostnem številu letoviščarjev, da jih z elegantnimi vozovi popeljejo kamor si le žele. V prihodnjem letu bo pač že tudi tarifa v veljavi!

V letošnji sezoni so posebno letoviščarji iz Trsta in Gorice — večinoma z laškim jezikom — zasedli Bistrico.

To so parlarale laške gospe in gospe blaženo laščino; čuti jih je bilo kakor lastovice, ko spomladi v tropu prilete in se naselijo. Vskliki: quel' bell' natura — kolikokrat so bili čuti! Kako prijetno se počuti v naši hladni prirodi v poletnem času tujec, ki je na jugu navezan le na neznošno vročino. Pravijo, da v Trstu prežive cel dan v zaprtih sobah, da si na ulico radi vročine niti ne upajo. In tu v Bohinju pa prežive cel dan na prostem — v hladu, v zdravem gorskem zraku.

Vlaki, odkar se je železnica otvorila, bili so prenapolnjeni samih letoviščarjev. Zamude vlakov so postale vsled tolikega navala uže običajne.

Ob prihodu vsakega vlaka izstopile so cele gručice letoviščarjev. Premožnejši so se peljali k jezeru ali k izviru Savice, drugi so jo mahili — peš.

Včeraj je bil rešen še § 12., ki določa družbene razmere uradnikov in uslužbencev. Poljski poslanec Struszkiewicz je predlagal nov člen zakona, ki pravi: Država prevzame vse službeno osebje Severne železnice s sedanji plačili in pokojninskimi pravicami. Istotako obdrže oni uradniki s plačo do 5000 kron pravico do običajnih letnih remuneracij, ki jih bodo kot državni uradniki dobivali v obliki osebnih doklad. Glede nameščenja novih uradnikov naj se državna uprava ozira na narodne razmere in jezikovne potrebe prometa.

Minister dr. pl. Derschatta je odgovoril: Vlada se drži načela, da je poddržavljenje Severne železnice v prvi vrsti gospodarsko in finančno vprašanje brez narodnostnih nagibov. Zato bo vlada tudi upoštevala narodne razmere na Moravskem in v Šleziji. S tem je bila stvar v odseku končana.

KOŠUTOV ZAKON O PODPIRANJU OGRSKE INDUSTRIJE. — JUŽNA ŽELEZNICA.

Zakon o podpiranju ogrske industrije je za Ogrsko velevažen. Vlada ne bo samo industrijskim podjetjem dovoljevala olajšav pri davkih in pri nakupu prostora, ampak bo tudi naročila vsem oblastim in občinam, da se bodo same posluževale domačih industrijskih izdelkov. Vlada bo morala zato vsako leto izdati 20 milijonov kron. Lani so n. pr. državne železnice, vladni uradi, vojaščina, zasebna podjetja, komitati in občine naročile za 200 milijonov kron industrijskih potrebščin iz inozemstva, kar bo po novem zakonu prišlo prav ogrski obrti. Od leta 1881 so v korist ogrske industrije izdali tri zakone, toda uspeh je bil ta-le: v 25 letih je na Ogrskem nastalo 838 novih tovarn, izmed teh — 432 destilerij za spirit! Na tem se izpizna tiste, ki so zakone izdelovali in tiste juče, ki so se zakona znali posluževati v smislu zakonodavcev! Podpredsednik Rakovszky je v klubu ljudske stranke izjavil, da bo tudi nova Košutova postava koristila zgolj judovskemu kapitalu. Vlada tudi ne namerava podpirati manjših podjetij, ki se bore z velikim kapitalom, ampak bo naklonila subvencije velikemu kapitalu, to je predvsem judom, ki bodo zato pridno trobili v rog Košutovstva. — »Pesti Naplo« izjava, da se mora Ogrska energično braniti proti poddržavljenju Južne železnice, ker bi potem avstrijska vlada zamogla uvesti na svojih progah tarife, ki bi onemogočile izvoz ogrskih surovin na Tirolsko, Švico, Francosko in Italijo.

PARLAMENTARNI POLOŽAJ.

Ministrski svet, ki je zboroval 20. t. m. se je bavil z novim kompromisnim načrtom glede dvetretjinske večine. Malfattijev predlog se je ponesrečil, zato mislijo sedaj določiti, da naj bo vsaj 340 poslancev navzočih, kadar se bo v zbornici hotelo kaj izpremeniti na razdelitvi volilnih okrožij. Vlada upa, da stranke sprejmo ta načrt. Med Čehi prevladuje radikalno krilo, ki upa na oktroiranje volilne reforme, pri čem bi vprašanje o zavarovanju z dvetretjinsko večino gotovo odpadlo.

AVSTRIJSKO DRŽAVNO URADNIŠTVO ZA IZBOLJŠANJE SVOJEGA POLOŽAJA.

Avstrijsko državno uradništvo je zborovalo 20. t. m. na Dunaju in moravsko v Brnu. Na Dunaju je podpredsednik poštne oficijal Grabscheid dejal, da je vsled žalostnih razmer državno uradništvo dospelo tja, kjer se začena proletarij. Referent Schmid je predlagal resolucijo, naj vlada takoj dovoli 20odstotno draginjsko doklado ter uvede časovni avtomatični avanzma. Isto so sklenili uradniki zbrani v Brnu. Predsednik na brnskem shodu je bil poslanec dvorni svetnik d'Elvert. Državni uradniki so zborovali sicer tudi drugod, med drugim tudi v Trstu.

ČEŠKI PREDSEDNIŠKI NAMESTNIK V PRAŠKEM NAMESTNIŠTVU.

Na praškem namestništvu bodo nanovo ustanovili mesto drugega predsednikovega namestnika, ki bo vodil posebno češke zadeve.

Mesto bodo podelili ali dvornemu svetniku Villaniju ali pa dvornemu svetniku Vojazcku. Baje je to delo češkega ministra Pacaka.

VOLILNO GIBANJE MED MORAVSKIMI ČEHI. — KATOL. NARODNA STRANKA.

Češka katoliška narodna stranka je objavila v volilnem oklicu za deželnozborske volitve svoj program, ki mu stoji na čelu zahteva češkega državnega prava. Stranka se bo borila za večjo deželno avtonomijo, narodno enakopravnost in katoliška načela, zlasti v vzgoji. Stranka je postavila v splošni kuriji 11. v kmečki 24 kandidatov. Češka napredna stranka kandidira v 13 volilnih okrajih.

ČEŠKO - SLOVANSKI SOCIALNODEMOKRAŠKI STRANKARSKI SHOD.

Sklicuje strankin izvrševalni odbor od 22. do 25. decembra v Prago. Na shodu zavzame češka socialna demokracija najbrže svoje stališče nasproti dunajski socialnodemokraški strokovni komisiji in češkimi socialnodemokraškimi organizacijam na Nižjem Avstrijskem, ki si nasprotujejo v narodnih zadevah.

CARINSKI SPOR Z AVSTRIJO V SRBSKI SKUPŠČINI. — NESPORAZUMLJENJE V ZBORNICI.

20. oktobra. Ministrski predsednik Pasić izvaja v skupščini, da je odgovor Srbije na avstrijsko noto zadnji. Srbija hoče imeti proste roke. Srbija se pogaja z Rusijo, Rumunsko, Italijo in Angleško. Srbija bo gospodarsko čisto samosvoja. Kozovljanin povdarja, da Avstrija Srbijo izrablja. Avstrija ima politične namene in išče s pomočjo carinskega spora prilike, da se vmeša v notranje razmere srbske. Mladoradikalec Stojanović očita srbski vladi, da je ravnala popolnoma brez glave. Topov ni naročila tam, kjer je hotela vojaška komisija. Vlada se baha, da ima sedaj več colninskih dohodkov, toda ne pove, da pri tem trpijo konsumenti, ki morajo prenašati draginjo. Vlada ne zna ugodnega položaja izrabljati ter mesto da bi izbrala pot po Donavi, pošilja trgovinske komisije v Varso in Solun. Dobro je, najti nova tržišča, toda z mogočnim sosedom se je tudi treba častno sporazumeti. Nesić očita starim radikalcem, da so nenavadno bojevit, dočim so bili preje proti popolnemu sporu z Avstrijo. Arhipop Gjurić napada Avstrijo, ki se je polastila »srbske Bosne« ter sedaj hoče zasedeti celo Srbijo, osvobojeno s krvjo srbskih junakov. Tega se nikakor ne sme dopuščati. Stojan Ribarac (nacionalc) očita srbski vladi skrajno nedoslednost. — Prihodnja seja v ponedeljek. — Davčni dohodki Srbije znašajo od 1. januarja do 1. oktobra 1906 18,566.998 frankov, t. j. 708.098 frankov več kot lani. Cerealij je Srbija od 1. januarja do 1. oktobra t. l. izvolila v inozemstvo 122,278.763 kilogramov, to je 52,160.009 kilogramov več kot lani. (Uradno poročilo.)

NASPROTSTVA MED STRANKAMI V OGRSKI KOALICIJI. — BOJ PROTI VERSKI ŠOLI.

Celo ogrski optimisti sodijo, da v koaliciji združene stranke ne morejo dolgo skupaj korakati. Prevelika so načelna nasprotstva med strankami. V koaliciji je tudi ogrska ljudska stranka, ki ima v svojem programu tudi versko šolo. Na Zgornjem Ogrskem se vrši zdaj hud boj proti verski šoli. Pod novo firmo nastopa zopet liberalizem. Trdijo, da verska šola prepočasno pomažaruje nemažarske narodnosti. In zato zahtevajo državno šolo, v kateri bi se moral krščanski nauk učiti v mažarščini in to celo za začetnike v popolnoma slovaških pokrajinah. Katoliško ljudstvo se pa bori proti državnim šolam. Mažarsko uradništvo pa nastopa z vso silo za državno šolo. Višji stoliški sodnik Koloman Szabo in pa višji župan nevtalne stolice Markhot se najbolj odlikujeta v tem boju. Iz šol odstranjajo križe. Hujše je zdaj za Slovake, kakor ob zloglasni Banffyjevi vladi. Pri poddržavljenju šol nastopa Szabo brezobzirno in tudi protizakonito. Po ogrskem šolskem zakonu odločujejo o verskem značaju šole občine. Na Zgornjem Ogrskem so se izjavile za versko šolo vse občine. Občine pa tudi lahko izpremene svoj sklep. Szabo to vé in zato je vabil mnogokrat k sejam z vabili, ki niso obsegala v dnevnem redu

točke o poddržavljenju. Drugod so sicer vabila obsegala točko o poddržavljenju, a slovaški člani občinskega načelnštva nevedši mažarščine, niso znali za kaj se gre. Szabo si je izbral za svoje nasilne namene mesec avgust, ko je največ dela na polju in zato jih je pri sejah mnogo izostalo. Ki so pa prišli k seji, je obdelaval Szabo z grožnjami toliko časa, da so se udali. Zgodilo se je pa tudi, da je dal Szabo v mažarski zapisnik, da so sklenili odborniki poddržavljenje soglasno, a je ostal predlog dejanski v manjšini z 7 glasovi. Višji župan Markhot sovraži tako versko šolo, da pravi o njej, da je nevarna ogrski državni ideji, ker povspešuje panslavizem. Seveda dokaza za to svojo trditev nima nobenega. In tak boj vodijo v nevtralski stolici, kjer je šest poslancev ljudske stranke!

BAN PEJAČEVIĆ SE PODA V ORŠOVO.

Zagreb, 20. oktobra. Ban Pejačević se je podal v Budimpešto, odkoder bo odpotoval v Oršovo, da prisostvuje slavnostim v čast Rakoczyju.

TSCHIRSCHKY V RIMU.

Nemškega državnega tajnika Tschirschkega je sprejel italijanski minister za zunanje zadeve Tittoni. Italijanski uradni listi priznavajo, da sta se državnika pogovarjala o trozvezi, ki pa sicer ni bila v resni nevarnosti.

FRANCOSKA MINISTRKA KRIZA. — CLEMENCEAU MINISTRSKI PREDSEDNIK.

Predsednik Fallieres je Clemenceau ponudil vodstvo ministrstva. Clemenceau je ponudbo sprejel. Clemenceau je brzojavil v inozemstvo po Picquarta, znanega pomagača Dreyfusovega, da mu ponudi vojno ministrstvo.

IZZIVANJE FRANCOSKIH KATOLIČANOV.

V mestu Lille je priredila framasonska loža banket, da izjiva katoličane v samostanu izgnanih karmeličank. Ko je izvedelo o tem katoliško prebivalstvo, ga je to zasramovanje tako ogorčilo, da se je zbrala velika množica pred samostanom in pretepla framazone. Topen je bil tudi bivši francoski vojni minister André tako, da je moral pobegniti.

VAŽEN UKAZ RUSKEGA CARJA O ENAKOPRAVNOSTI KMETOV. — DUMA.

Ruski car je izdal ukaz, ki priznava vsem ruskim kmetom brez razlike narodnosti, izvzemši sibirsko tuja plemena, pravico, vstopiti v državne službe, enakopravno z drugimi stanovci. Odpravi se tudi določba, ki izključuje kmeta, ki vstopi v višje šole ali v državno službo, iz kmečke občine, mira. Kmetje si smejo izbrati stanovanje in sedež, kjer hočejo in dobe potne liste brez obrokov. Ukaz tudi odpravlja davek na osebo ter posebne določbe o razdelitvi rodbinskega premoženja in zapuščine. — Stolypin je izjavil, da vlada ne bo poslušala ne »Zveze ruskih ljudi« ne drugih prenapetih strank, temveč šla dalje po poti pametnih reform. — Duma bo sklicana dne 1. marca 1907.

RUSIJA.

Izjava trgovinskega ministra Filozofova.

Trgovinski minister Filozov je izjavil pri sestanku borznega komiteja, da se zboljšajo trgovinske in industrijske razmere Rusije. Ministrstvo je izdelalo zakon o delavskem vprašanju. Za poravnavo sporov med delavci in delodajalci se ustanove posebna mirovna razsodišča. Tudi zakon o starostnem zavarovanju je že izdelan.

Reakcija. »Zveza ruskih ljudi« je brzojavila carju, naj izda volilni zakon, ki judom odvzame volilno pravico in naj dumi dovoli zgolj posvetovalni značaj. — Rusija ni nameravala najeti posojila; tako vsaj poroča uradna brzojavna agentura iz Peterburga.

Nova vojna ladja. Spustili so v morje največje rusko bojno ladjo »Andrej Prvozvany«, ki ima 17.400 ton in hitrost 18 vozlov. Oborožena je z 12 dvanajstcolnimi in osemcolnimi topovi ter 12 topovi po 120 in 75 milimetrov.

Napad na polkovnika. Neki poročnik omškega polka je na Nevskem prospektu blizu Aničkovega mostu ranil z golo sabljo nekega polkovnika. Ko so ga ljudje hoteli prijeti, je

mahal s sabljo po množici. Naposled so ga vendarle prišli.

Roparji. Blizu Kišineva je osem roparjev napadlo 50 potnikov ter jih oropalo. Dva roparja sta odnesla iz upravnštva kadetnega lista »Rječ« le par stotakov, ker jim je blagajnik z blagajno pravočasno ušel. — V zavodu gluhonemih v Peterburgu so gluhonemi 20. t. mes. priredili demonstracijo. Razbili so opravo in šipe, da tako izjavijo svoje simpatije do revolucionarjev.

PRUSKA NASILJA PROTI POLJSKIM ŠOLSKIM OTROKOM.

V Šubinu so bili 20. t. m. žalostni prizori, ki kažejo prusko kulturo v vsej njeni surovi oholosti. Oblasti so namreč ukazale, da zapro poljske otroke, ki niso hoteli moliti nemško. Popoldne so pa vdrli poljski očette v zapore in vzeli otroke domu kljub temu, da so pozvali pruski kulturonosci policijo. Zdaj so ukazali, da bo šolo vedno stražila policija, kadar bodo zaprti otroci.

BALKAN. — TURCIJA.

Turška vlada je obvestila ekumenskega patriarha, da bolgarski revolucionarni odbor namerava izvršiti atentat na patriarha in več makedonskih metropolitov. — Sultan je po več kot desetmesečnem odmoru zopet sprejel perzijskega poslanika, kar kaže, da je poravnal tuško-perzijski obmejni razpor.

ZA VERSKO ŠOLO NA ANGLEŠKEM.

Angleški katoličani in pa pravoverni protestantje napaenja vse moči, da bi vplivali na zbornico lordov, da odkloni takozvano »Schoolbill«, ki jo je odobrila spodnja zbornica in ki namerava odpraviti državni verouk iz šol. Boj vodi »Catholic Truth Society«, ki je priredila že nebroj shodov na Angleškem, zadnji čas pa za irske katoličane v Dublinu. Tu je govoril tudi irski primas nadškof kardinal Logne in pozivljal zborovalce, naj dvignejo svoj glas proti nameravani odpravi verouka iz šol. Medtem, ko so zborovali katoličani v Dublinu, je pa zborovalo 2000 angličanov v Northamptonu. Zborovanju je predsedoval angličanski škof peterboronški in je imel namen, da se pridruži katoliškemu protestu. Angličanski škof je izjavil, da nameravanega zakona angleško ljudstvo ne mara in da morajo lordi izjaviti z ljudstvom, da ne zaupajo vzgoji brez vere ker bi to pomenjalo razrušenje vzgoje same. Vsak teden se vrši več shodov.

FRANCOSKI PRORAČUN.

Pariz, 20. oktobra. Francoska proračunska komisija je znižala zahtevano posojilo 244 milijonov frankov na 80 milijonov.

ANGLEŠKA IN PERZIJA.

L o n d o n, 20. oktobra. Tu so sklenili pogodbo angleško-perzijskega posojila in že razpisali prvi obrok 200.000 funtov šterlingov. Angleški listi dementujejo vest o angleško-ruskem sporazumu in posojilu.

ZVIŠANJE OBRESTNE MERE »ANGLEŠKE BANKE« NA 6 Odstotkov.

Pretekli petek je zvišala »Angleška banka« svojo obrestno mero za celi odstotek, tako da znaša zdaj 6 odstotkov. Povišanje obrestne mere je precej iznenadilo finančne kroge kakor tudi, ker je zvišala banka obrestno mero v petek izredno, daši ima bančno ravnateljstvo svoje seje redno v četrtkih.

Finančni krogi si belijo glave, kaj li je povzročilo zvišanje ob času, ko živimo v miru in ob ugodnih narodno-gospodarskih razmerah. Seveda ugibajo različno, a glavni vzrok je pač ta, ker hoče »Angleška banka« varovati svoje zlato, za katerim povprašujejo v Egiptu pa tudi v Ameriki. V Egiptu bo šlo precej zlata za bombaž in egipčanski spekulanti rabijo tudi precej zlata. Pa tudi američanski spekulanti potrebujejo precej zlata. »Angleška banka« hoče zato nasproti spekulaciji varovati svoje zaloge zlata. V Egipt je odposlala »Angleška banka« dejansko en milijon funtov šterlingov.

Zvišanje obrestne mere je vplivalo na Američane tako, da je poskočila obrestna mera na njevorski borzi od 48.535 na 48.590, padli so pa tudi jako zdatno razni papirji na nev-jorski borzi.

Angleška banka namerava celo zvišati obrestno mero na 7 odstotkov, da tako za-

Ko so Hrvatje dospeli do morja, obstali so ter očarani gledali prirodno lepoto morja. Ona podoba umetnika, ki je moment občudovanja tako krasno naslikal, mi je prišla vsakokrat v spomin, ko sem opazoval kakega tujca letoviščarja, ki je prvčič ugledal naše bohinjsko jezero — tam ob izlivu Savice na mostu pri cerkvi sv. Janeza.

Kakor nem zamaknjen gleda in se čudi nad lepoto narave malodane vsak, ki prvčič stopi pred to naravno krasoto bohinjskega jezera. To lepoto ob jutranjem solnčnem svitu ali zvečer ob zatonu opisati je skoraj nemogoče. Tu je na mestu le vabilo: pridi in glej!

Kako umetno čarovito je obrobjeno to naše jezero z gorovjem okoli in okoli! Na mostu stoječ, opaziš na desno očaka Triglava s Toščem. Debelim in Mišelem vrhom v ospredju. Takoj pred teboj se dviguje Pršivec. Za jezerom se dvigujejo: oba Bogatina, Podrta gora, oba Migovca in te prijazno pozdravljajo ter vabijo: pridi vrh planin nižave sin. Če se ozreš proti levi strani, razveseli se oko nad južnimi julijskimi vrhovi: Šija, Rodica, oba Razkovca, veliki in mali, Veliki vrh, Črna prst se ti zopet kažeje v svoji mogočnosti. — In pred teboj — ta vodena ravan: jezero! Mirno, tiho je, saj ni viharja; toda

kadar razgraja vihar, tedaj pa pljuska njega valovje daleč tje na obalo. — Pa tudi viharno jezero ima svojo drugo posebno lepoto. Zdi se, da je odsvit — ljudstva bohinjskega.

Bohinjec je po svoji naravi mil, tih, dober, toda ako ga razjari krivica, tedaj postane podoban jezeru ob času viharja. Omenjam burnih nastopov Bohinjcev ob času, ko so se jim jemale starodavne pravice glede gozdov in pašnikov. Od onih časov sem je Bohinjec, kar je umevno, tudi bolj nezaupljiv nasproti gosposki. — To mimogrede.

Jezero je dolgo nad uro hoda. Lastnina je občna — öffentlichen Gut. — Ribe v njem so najplemenitejše vrste postrvi in so last, kakor po veliki večini gozdi, verskega zaklada ali pravzaprav države. — Južna stran jezera je senčna; lepa vozna cesta pelja ob tej obali skoraj do izvira Savice.

Severna stran je skalovita — vznožje Pršivca. Ob času deževja hite navzdol hudo-urniki. Svet je last posestnikov od Stare fužine in Studove, ki na tej obali jezera pasejo svoje črede. Ta stran pač ne bo pripravna za stavbišča in jezero bi na svoji romantiki s stavbami gotovo le zgubilo. Pač pa je ves južni del kakor ustvarjen za razne vile. Pravijo, da bo verski zaklad parceliral in prodajal

svet v ta namen. Kaj pripraven je tudi ves del od jezera do Stare fužine za stavbe. In tega sveta je še mnogo.

Pri iztoku jezera je že pred 20 leti verski zaklad postavil moderni hotel z vso udobnostjo. Žal, da se domačin v njem ne more čutiti domačega na domači zemlji, vse je nemško. Slovenske besedice ne slišiš. Letos so pričeli razširjevati to nemško domeno. Naj bi se vender v tem oziru zganili tudi naši! Saj je svet kupljen na najlepši točki. Kako bi dominiral naš hotel nad vsem jezerom! Da bi bili pri takih podjetjih bolj veliki in ne malenkostni in da bi tudi v tem oziru tujcem kazali našo moč, je pač opravičena želja vsakega zavednega Slovenca in Slovana!

Ko se sprehajaš ob jezeru mimo opisane sedaj nemškega hotela, ugledaš na sivi skali cerkvici podobno, za oko zares idilično stavbo, atelije umetnika slikarja g. Stöhr-a. Umetnik slika izborno naravo in je novodobne secesijonistiške struje. — Kmalu dober četr-ure dalje zgradil si je na kupljenem svetu g. Prosenc, ravnatelj Feniksove zavarovalnice, lepo in prostorno vilo. Koncem jezera pa je postavil letošnjo spomlad g. J. Ravnikar lesen ličen, gorskemu kraju primeren hotel »Zlatorog«. Izborna ideja! Radi so zahajali letovi-

ščarji tje. Naravna lepota nudi ti ondi vse, dobra postrežba in prenočišče pač vabi letoviščarje v poletni sezoni v označeni hotel.

Od konca jezera do Savice je še dobro uro hoda. Kdor je prišel do sem, naj ne zamudi žrtvovati še nekaj znoj za vžitek pri izviru Savice — tam sredi mogočne stene visokega skalovja. Saj je pot udobna, ves čas v senci debelih bukev, močnih smrek in ob skrivnostnem bobnenju Savice.

Uže Prešernov »Krst pri Savici« navduši Slovenca, da hiti veselih korakov k izviru. In zares! Ni dober Slovenec, kdor ni čital »Krst pri Savici« in gledal Savice pri nje izviru.

Kje so oni srečni časi, ko smo se v dijaških letih na pamet učili »Krst pri Savici«, ter polni navdušenja in svetih idealov deklamovali ga pri izviru Savice in peli, da se je daleč v dolino razlegalo:

Le Savica, hči kraljeva,
priborni in pesen peva,
od nje doma slavno mirnega
— Rod slovenski brani ljubi Bog!

Po novi železnici toraj v Bohinji, k jezeru in Savici! Bohinjec.

brani nadaljni izvoz angleškega zlata v inozemstvo.

Da bode vplivalo zvišanje tudi na inozemstvo, je samoočebno umevno.

Obrestno mero »Avstro-ogrške banke« bodo najbrže tudi zvišali. Zdjaj znaša obrestna mera »Avstro-ogrške banke« 4inpol odstotkov medtem ko imajo v Londonu in Berlinu 6 odstotkov. »Avstro-ogrška banka« sicer tega ne bode storila rada, a če nastane nevarnost, da odpotujejo zlate bančne zaloge v inozemstvo, katere nevarnosti zdaj še ni, bo tudi brez dvoma prisiljena, da zviša obrestno mero najbrže začetkoma na 5 odstotkov.

Slovensko gledališče.

(K premijeri »Elge«.)

O delu samem, sanjski drami Gerharta Hauptmanna izpregovorili smo že v petek ter dejali, da bode igra uspela le, če jo bodo dobro igrali. — To se je zgodilo, kajti drama je bila izborna naštudirana pa tudi tako režirana in dosegla jako časten uspeh. — Za izborno opero pride na vrsto naša dobra drama.

Ce bo vsaka drama igrana vsaj tako, kot je bila »Elga«, potem bomo zadovoljni, saj naše največje veselje je hvaliti, kar je hvalevrednega.

Dvoje moči se je kosalo v soboto večer; moč prvotnega stvaritelja z močjo igralcev na odru. Druga je nadkrlila prvo.

Gospod in gospa Taborsky sta za naš oder najboljša pridobitev. V »Elgi« je obema dana prilika pokazati umetnost igranja; — brez pretiravanja moramo priznati umetniški dvojici največje in odkritosrčno priznanje. Elegantni nastop g. Taborskega, predvsem pa stopnjevanje v igri, zlasti prehod iz enega duševnega razpoloženja v drugo, umel je mojstrski izvešti. Podal nam je prelepo sliko, ne, — živo psihično studijo, ki nam je inponirala. Ljubezensko hrepenenje po svoji soprog, rodbinska sreča, ki jo navidezno kaže prva slika, igral je z enako dovršenostjo, kot oni razburjajoči nastop v Elginem salonu, sledeč njenemu ljubimcu. — In dalje: razjedajoča srčna bol po prečuti noči, resignacija, z kako finim čutom brez nepotrebne ekstaze, s potezami obraza, v mimiki, je znal izražati srčno bol. Pa tudi ondi, kjer zahteva igra, da mora pri višku prehajati v ekstazo, — nič prisiljenega, nič nepotrebne; umerjen vsak korak, na mestu vsaka gesta. — In gospa Taborska! — Vsa sila, — moč strasti rafinirane kurtizane, demonični značaj Elgin, strast ljubezni in sovraštva in kopnenja, — vse je živelo v njeni igri. Niso se nam zdele sanje, marveč živo dejanje, ko smo gledali to Elgo v objemu soproga, ki se je z enakim ognjem igrala z iskreno ljubezni njegovega srca, potem pa zopet v objemu ljubimca v divji strasti in poželjenju. Tudi pri gospi Taborsky nič prisiljenega, izraz živ in ognjevit, elegantna nvanjost v razkošnih toaletah, vseskozi simpatična zunanost. — Gospa in gospod Taborsky nam bodita toplo pozdravljena v naši sredi!

G. Boleška naj se topot ne boji kritike! Tak tip, kakoršnega nam je skiciral kot Timoška, zasluži pohvalo, ki mu je ne kratimo, če jo zasluži. Vrlo dober je bil v igri vobče, v maski posebej. Dokazal je, da zna, če hoče, pa tudi, da je v karakterskih vlogah neprimerno boljši, kot v komičnih.

Gdč. Noskova ni imela ravno lahke vloge. Igrati vlogo stare matrone, zahteva že — nekoliko žrtve. — Njena igra nam je povsem ugajala in zasluži tudi tople pohvale.

Da ne postanemo preobširni, omenimo pohvalno še g. Barjaktaroviča ter gdč. Kočevarjevo.

Interpreti ostalih epizodnih vlog niso ničesar pokvarili. Morda bo pri reprizi prilika še kaj dostaviti. — Inscenirana je bila drama z ozirom na našo, ne baš prebogato opravdo, dobro. Obisk je bil sicer dober.

Dnevne novice.

+ **Osebnosti.** Profesor na goriški drž. gimnaziji gosp. Gustav Novak je pomaknjen v VII. činovni razred. — Umrli je v Gorici hišni posestnik gosp. Vincencij Bielecki, star 76 let. — Danes se je poročil v Cerknem c. kr. orožniški postajevodja g. Ignacij Badal z gdč. Antonijo Plemelj.

— **Izpremembe pri ravnanju državnih železnic** v Beljaku. Oficijal Albert Koller pri železničnem obratnem uradu v Ljubnem je imenovan za predstojnika obratnega urada na Jesenicah. — Prestavljen je adjunkt Al. Perišič od ravnanstva v Trstu k ravnanstvu v Beljak, iz Beljaka v Trst k ravnanstvu je pa prestavljen stavbeni pristav Leonida Frančič. — V državno železnično službo je vsprejet kot uradniški aspirant Viljem Omeržur pri postajnem uradu pri Sv. Lovrencu. — Premeščen je Maks Konrad, pristav c. kr. državne železnice iz Kranja v Trst, na njegovo mesto pride g. Viktor Čretnik, pristav c. kr. državne železnice v Ljubljani.

+ **»Piccolo«** proti Jadranski banki v Trstu. »Piccolo« se v sila dolgem članku bavi z ustanovitvijo nove slovenske banke v Trstu, od katere baje preti italijanski narodni in gospodarski posesti velika nevarnost. »Piccolo« namiguje, da je ta banka podpirana od inozemskega slovanskega kapitala in pozivlja vse italijanske denarne zavode v Trstu, naj se s slovensko banko ne spuščajo v nobene zveze. »Piccolo« obupno roti ves italijanski kapi-

tal, naj nikar ne posluša s to banko, češ, da ima politične namene.

— **Učiteljske vesti.** Za definitivni učiteljski sta imenovani gdčna. Angela Petrič v Knežaku in gdčna. Ottilija Jug v Oblakih; za nadučitelja v Studenem je imenovan gospod Mihael Mežan. — Upokojeni sta začasno učiteljici Pavla Kobler-Flesch v Ribnici in Amalija Sedlak v Mirni.

— **Sodna vest.** Sodni avskultant, gospod Anton Avsec, je premeščen na svoje prejšnje mesto v Ljubljano. Namesto njega je dodeljen sodišču v Kranju g. Peter Keršič iz Ljubljane.

— **Občinska uprava.** Na razna vprašanja, kje se naroča glasilo »Kmetске županske zveze« Občinska uprava« naznanjamo, da naj se vsa tozadevna naročila naslovijo na »Upravištvu občinske uprave« v Ljubljani.

List začne nov letnik s 5. decembrom t. l. Naročnina za prihodnje leto bo 6 kron. Izhajal bode 5. in 20. vsakega mesca. Za minolo leto stane naročnina 8 kron. — Dobiti je še ves letnik. Pošiljajo se na željo posamezne številke na ogled.

— **Slov. katol. akad. društvo »Danica«** ima v torek 23. t. m. svoj VI. redni občni zbor pri Trötterju (I. Lichtenfelsgasse) ob pol 8. uri zvečer s sledečim vsporedom: 1. Čitanje zapisnika, 2. poročilo odbora, 3. poročilo revizorjev, 4. volitev novega odbora, 5. slučajnosti.

— **Nemci se utrjujejo ob Adrijii.** Neka nemška tvrdka je kupila ob kanalu Valentini-šovem pri Tržiču zemljišče 40 njiv za 360.000 kron v industrijske svrhe. Tudi 10 drugih njiv zemljišča je bilo kupljenih v tak namen. — Nemci se utrjujejo ob Adrijii!

— **V konkurznem skladu Seliškarjevem** nadaljevala se bo prodaja oprave dveh prodajalnic, ki sta bili nepričakovano bogato opremljeni. — in pa hišne oprave za eno sobo v sredo 24. t. m. Pričela se bo prodaja ob 9. uri dopoldne v pritličji nekdanjega »Katoliškega doma«, in nadaljevala glede hišne oprave in knjig v zasebnem stanovanju na Kongresnem trgu št. 13. Seliškar sam se pa kaj dobro počuti pri svoji ženki v Celju.

— **Štrajk krojačev v Trstu končan.** Krojači delodajalci in njih štrajkujoči delavci v Trstu so se včeraj pogodili. Gospodarji so znižali dnevnik od 10 na 9 ur ter povišali plačo ženskam za 5 odstotkov, a moškim, ki delajo na račun, za 10 odstotkov.

— **Na oklicu je v cerkvi Šmihelski** pri Novem Mestu, gospod Franjo Pirc časnar in Kandiji z go. vdovo Kristo Wölling roj. Presoli rodod Ljubljancanko, sedaj bivajočo v Trstu.

— **Nesreča na cesti.** Ko je v petek popoldne vozil hlapec gospe pl. Fichtenau žito preko Rateža v Novo Mesto, prišel mu je nasproti na kolesu posestnik Janez Langer iz Podloga. Dasiravno je Langer voznika pravočasno opozoril, se je le ta v zadnjem trenutku izognil, a v tistem hipu se prestrašijo konji, potegnajo čez cesto in Langer je pri tem tako nesrečno padel, da si je levo nogo ravno v kolenu čisto popolnoma zlomil. Med tem, ko je revež ležal nezavezan na cesti, je voznik ne zani se brigaje odvozil naprej. K sreči je prišel takoj na lice mesta novomeški c. kr. orožniški postajevodja gosp. Jelenc, ki je slučajno tam blizu patroliral. Gospod Jelenc je takoj priredil tam za obvezo noge potrebne obveze ter ukrenil, da se je ponesrečenec transportiral v bolnico usmiljenih bratov v Kandiji. Ponesrečeni Langer je oženjen in oče več nepreskrbljenih otrok.

— **Potres.** Iz Leskovca se nam piše: V soboto zvečer ob 5. uri in 45 minut je bil tu močan 5 sekund trajajoč potres. Ob 9. uri 45 minut je bil tudi potres, kratek in bolj rahel.

— **Kako pospeševati promet s tujci.** Društvo za pospeševanje prometa s tujci na Koroškem priredi po Koroškem tekoči teden šest shodov, na katerih bo razgovor, kako se bolj povzdigniti tujski promet. Kaj pa slično kranjsko društvo?

— **Zaključek milanske razstave.** Milanski razstavi odbor je na predlog vnanjih držav sklenil, da se milanska svetovna razstava definitivno zapre dne 4. novembra. Takoj nato pričnejo odvažati razstavljene predmete ter rušiti galerije in druge zgradbe.

— **Velik požar** je uničil v Korminu docela hišo Deperisovo, kjer je bila kavarna »Evropa«. Dva gasilca sta bila lahko ranjena. Gasilci, ki so prihiteli iz Gorice, se ogeni omejili, da se ni razširil na ostale hiše. Deperis je zavarovan.

— **Loterija.** V l. 1905 so ljudje zaigrali v Avstriji v loteriji 31 milijonov, 014 tisoč 874 kron. Od te svote je imela država lani 11 milijonov, 165 tisoč 066 kron čistega dobička. Na temelju nepobitnih matematičnih dokazov se trdno opirajo naslednja dejstva: za igralca, ki je dobil ekstrato, je moralo zaigrati 17 igralcev, za onega, ki je dobil ambo 399 igralcev, za terno 11.748 igralcev, za kvaterno 511.038 igralcev torej od 511.038 igralcev komaj eden zadene kvaterno in 511.037 je moralo poprej izgubiti, preden je eden zadel kvaterno!! Iz tega je vidno, da je ne more biti hazardnejše igre na loterijo. Loterija je bila pri nas uvedena za Marije Terezije l. 1751. Njen izvor je Italija in sicer genovska republika. Pokazalo se je, da služi državi kakor dobra molzna krava, in zato je bila negovana, tako da je danes dosegla patrijarhalno starost 155 let in ni nade, da bi v dogledni dobi izginila. Za dobo, v kateri država upravlja loterijo, tvorile so stavne 2 in pol milijarde kron čisti dobiček 1 milijardo (1000 milijonov). Mislimo, da je s temi številkami zadostno povedano. Glavna hiba je tu nezavednost ljudstva, nepoznanje igralnega razmerja! Najskrajnejši čas je, da bi bil ta nestvor zakonom odstranjen, da prestane upropaščati te, ki plačujejo ta »davek iz gluposti« in da se odstrani tudi črna pega z njih,

ki sicer poznajo to institucijo kakor nemo-ralno, a se niso še pobrinili, da bi bila odstranjena.

— **Tovarna usnja na Vrhniki.** Po bližnji informaciji zida tovarno usnja na Vrhniki g. Ivan Tomšič in ne gospod Karol Pollak.

— **Hrvaška radniška zajednica** bo imela sestanek svojih zaupnikov dne 7. in 8. decembra v Zagrebu.

— **Umrli je** v Trstu Jakobina Kurent, katero je njen mož v sredo zvečer 15krat zabol- del z nožem.

Štajerske novice.

Š **Shod v Poličanah.** Na včerajšnjem shodu sta nameravala podpredsednik katoliškega političnega društva za slovenjebistriški okraj in dr. K u k o v e c iz Celja delati propagando za »čisto« stranko. Dr. K o r o š e c je takoj ugovarjal in protestiral proti temu, da se glede volilne reforme ljudstvo od inteligence v marsičem krivo informira. Resolucija poziva poslance, se z vso žilavostjo potegovati za zahteve Slovencev.

Š **Slovensko kat. akad. društvo »Zarja«** v Gradcu ima svoj prvi redni občni zbor v zimskem tečaju 1906/07 v petek, dne 26. t. m., ob pol 8. uri zvečer pri »Zeleni Štajerski« s sledečim vsporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2. poročilo odbora; 3. Poročilo revizorjev; 4. Vsprejem novih članov in 5. slučajnosti.

Š **Volitev župana v Šoštanj.** O tej volitvi se nam poroča iz Šoštanja: V petkovi številki prinesel je »Slovenec« neverjetno novico, da so se v četrtek dostavljala vabila za volitev župana, ki naj se vrši 20. t. m. Ker niso bila vabila, vsaj ona slovenskim odbornikom namenjena, niti datirana, niti podpisana od vladnega komisarja, mislili smo res, da si je nekdo dovolil hudomušno šalo. Pa kmalu smo se prepričali, da to ni nikaka šala, ampak gola resnica, kajti nemški odborniki bili so vsi pravilno povabljeni, njihova vabila bila so datirana in lastnoročno podpisana od okr. vladnega komisarja! Gospod urednik, moje pero je preslabo, da bi moglo vsaj približno opisati to velikansko veselje, ki je vsled tega zavladalo med šoštanjskimi Nemci in nemčurji! Letali so od sosedo do sosedo, od prijatelja do prijatelja, pa tudi do neprijatelja in zadovoljno si šepetali, da bode zdaj konec teh pr..... volitev. Za volitev določena 5. ura popoldne se bliža in nemški odborniki: Hans in Franc Woschnagg, Jos. Werbnigg, Karl Bresnik, Miha Kurnig, Pavel Mak, Matevž Seunik itd. — vseh dvanajst — prihajali so, kakor »jogri« v občinsko pisarno volit — svojega župana. Peta ura je že davno odbila, pa oni, namreč slovenskih odbornikov ni od nikoder! Pri tem prišla nam je na misel ona narodna pesen: »Vsi so prihajali, a njega ni bilo«. Da, da, njega, namreč tretjega razreda, ni bilo in ga tudi ne bode nikdar pri volitvi nemškega župana! To naj si zapomni slavna vlada s svojimi ljubljenci in protežiranci vred! Celo popoldrugo čakali so sami doma — pardon, v občinski pisarni — dvanajsteri jogri in mučili potpežljivega gosp. vladnega komisarja dra. Hofmanna z njihovimi neumnimi sklicevanji na razne postave in s tem hoteli neizkušnega mladega političnega uradnika zmešati, — tako, da se nam je gospod komisar v srce smilil. Čudili smo se res njegovi železni potrpežljivosti, kajti vsak bi na njegovem mestu rekel navzočim dvanajsterim možakarjem, da jih je vendar premalo in jim enkrat za vselej zabičal v njihove trmaste butice § 35. obč. vol. reda, ki vendar natančno govori: Da je volitev veljavna, mora vsaj tri četrtine vseh odbornikov biti navzočih itd. To je postava gospodje, katere vam ne more vaša skrbna mati v Gradcu, kakor bi tudi rada, spremeniti! — Vse vaše veselje spremenilo se je v bitko žalost in vladal nam bode še naprej od vas poklicani komisar!

Š **Župnik v Svičini** postal je č. g. Vido Janžekovič, dozda kapelan pri Sv. Jakobu.

Š **Vseučiliški profesorji — agitatorji!** Neki medicinski doktor Klemensiewicz poučuje na graškem vseučilišču in bi svoje neznano ime rad proslavil s protiversko agitacijo. Včeraj, v nedeljo je imel v Celju sklican protestni shod proti verski šoli, kakor jo določa sedanji šolski zakon. Pri tem shodu je predaval o šoli in šolski naobrazbi (?). »Wahterca« je delala prav reklamno agitacijo za ta profesorjev shod Prva stran, ki prinaša oklic ima čisto obliko ameriške reklame! To je znanstveno!

Š **Novo železniško postajališče.** Občinski svet v Mariboru je v svoji zadnji seji sklenil, prositi pri glavnem ravnanstvu južne železnice, da se napravi novo postajališče v mestu Mariboru samem, namreč v Lenauovi ulici.

Š **Nov primarij hiralnice v Vojniku** bo od slej dr. Höhn, sedaj kopališki zdravnik v Radeni. Dr. Höhn je kot tak naslednik dr. Žizke.

Š **Dvojna mera.** Celjski občinski zastop je oprostil mitnine za stavbene vožnje nekega Friderika Gugl, zavrnil pa prošnjo »Slov. katoliškega podpornega društva«. Kdo ugane zakaj?!

Š **Značilno za Celje.** Mestni šolski svet je nedavno razpisal na mestni deški šoli službo učitelja, a glej, oglasili se ni nihče! To je zelo umljivo, kajti kedo bo hodil v tak kraj kot učiteljski službovat, kjer mu sme vsak nemško-nacionalni črevljar, — slovenskega pokolenja — komandirati politično prepričanje in politični nastop. Sicer so pa tudi učiteljske plače take, da za tak denar niti diurnisti na mestnem uradu nočejo služiti. Seveda za nemške demonstracije in za razne golaže se v Celju vedno najde denar, tudi za kupovanje slovenskih otrok ga imajo — le za učiteljsko ne!

Š **Za slovenske pravice.** Novi slovenski »Štajerc« piše: Dne 21. julija zavrnili nam je

pošta v Poljčanah eden izvod našega lista z dolgo nemško opazko. Mi smo list pošti vrnili in sklicujoč se na §. 19. drž. tem zakona zahtevali, da se nam dotična opazka naznani v slovenskem jeziku. Ker nismo prejeli nikakega odgovora smo se pritožili na načelnika dotične pošte. Pred nekaj dnevi pa nas c. kr. poštni urad ljubljanski obvesti, da se je proti dotičnemu uradniku uvedlo v naši zadevi kazensko postopanje. Tukaj, kmetje, spet vidite, da se vendar da kaj doseči in da so postave tudi za nas Slovence veljavne. Treba se je le potegovati za svoje pravico. Zato pa, držite se zgoraj navedenega zakona, govorite povsod slovenski, zahtevajte po vseh uradih na svoja slovenska vprašanja slovenski odgovor. In v katerem uradu bi vas zasmehovali radi tega ali vam celo pretili s kako kaznijo, tisti urad nam takoj naznanite. Mi vam bomo svetovali, kaj imate storiti.

Š **Srednji vek v Celju.** traja še vedno naprej. Namestništvo v Gradcu je namreč kljub neštevilnim protestom okoličanov in meščanov obeh narodnosti dovolilo mestni občini celjski, da pobira visoko mitnino od vsake živali in vsakega voza, ki gre v mesto. Če se pomisli, da iz te srednjeveške mitnine nima občina skoraj nikakih dohodkov, pač pa da se na drugi strani vsled tega nerazmerno podražuje živila v mestu, potem se ne more obsojati dovolj cejskega mestnega gospodarstva, ki vzdržuje mitnice samo še za to, da pri njih služijo in živijo nemško-narodni propadli kričarji.

Š **Letni račun mesta Maribor za leto 1905** izkazuje baje 51.398 K 96 v prebitku. Dobro bi bilo pojasniti, kako so izdelovalci tega računa prišli do takega prebitka. To je sigurno vol. manevar. Splošne volitve za občinski zastop se imajo namreč vršiti še to leto. Mestni očette so čakali z razglasitvijo računa do neposredno pred volitvami. — Vprašanje je le, koliko dohodkov leta 1906 so vpisali v letni račun za leto 1905 oziroma, kolikov izdatkov l. 1905 so prenesli na leto 1906!

Š **V Zrečah** pri Konjicah so letos šolo razširili v štirirazrednico, in kot nova učiteljska moč nastopi tam službo absolvirana kandidatka gdč. Zora Senčar.

Koroške novice.

k **Celovec se podira**, bi mislil človek, ako bere »Freie Stimmen«, ki srdito pihaajo, ker se dobe v glavnem mestu dvojezične koroške dežele dvojezične poštne nakaznice. Gospodje pri »Freie Stimmen« morajo biti jako zabiti, da ne razumejo to, kar je samoočebno umevno.

k **Telefonsko črto Celovec-Spodnji Dravograd-Volšperk** je zagotovilo poštno in brzojavno ravnateljstvo v Gradcu, ako deležne občine prispevajo s 19.000 kronami k napravnim stroškom 63.000 kron. Radi tega bodo vsi deležniki na tej črti 28. t. m. v Spodnjem Dravogradu zborovali. Udeležitev je objaviti do 25. t. m. telefoničnemu odboru v Volšperku.

k **Celovski glavni kolodvor**, poprej južni kolodvor, bode 1. novembra t. l. prevzela državna železnica v lastno upravo. Prevzeti bi ga morala že 1. oktobra, pa so se pogajanja radi nespোরazumljenja zavlekla in so bila še-le te dni ustmenim potom končana.

k **Pobegnil** je neki novinec Jakob Ondaerjaš od pešpolka št. 17. v Celovcu. Po-brisal jo je brez suknje in orožja.

Š **Veliki zvonar** je letos obiskalo 3650 turistov, lansko leto pa 5155. Vzrok temu nazadovanju je bilo bržčas slabo vreme, ker je razum malih izjem skoraj vedno deževalo ali je pa megla ovirala razgled.

Ljubljanske novice.

lj **Občinski svet** ima izredno sejo jutri, dne 23. oktobra t. l., ob petih popoldne v mestnej dvorani. Dnevni red: A. Javne seje. Naznaniila predsedstva. Personalnega in pravnege odseka poročilo o prošnji za pritrdilo pravilom snujočega se dobrodelnega društva »Samaritan«. Stavbnega odseka poročili: o prošnji Frana Kandareta za odobrenje razdelitve parcele št. 185/2 kat. občine Karlovske predmestje; o prošnji Frana in Ivana Brecljnika za dovolitev izpremembe parcelacije parcele št. 250/63 kat. občine Trnovsko predmestje. Policijskega odseka poročili: o dopisu mestnega magistrata glede razmerja mesnih cen na ljubljanskem trgu v primeri z onimi 25 drugih avstrijskih mest in o ukrepih teh mest za znižanje tržnih cen; o dopisu mestnega magistrata radi odprave smodnišnic in municijskih skladišč z ljubljanskega polja. Šolskega odseka poročila: o učitelju Alberta Siča poročilu glede udeležbe risarskega ferialnega tečaja; o imenovanju zastopnika mestne občine v c. kr. deželnem šolskem svetu za novo šestletno dobo; o županovih nasvetih glede izvršenih načrtov in proračuna za novo državno obrtno šolo in o finansiranju te zgradbe. Olepševalnega in finančnega odseka poročili: o proračunu troškov za naprave in poprave pri objektih ti-volskega drsaljšča in o bodoči upravi istega; o novi ponudbi »Drsaljškega društva« za najem ti-volskega drsaljšča. Direktorija mestne elektrarne poročilo o uspehih električne cestne železnice v letu 1905. — B. Tajne seje: Predsedstvena poročila. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. Personalnega in pravnege odseka poročili: o prošnji nekega magistratnega uradnika za stalno vpokojenje; o treh disciplinarnih slučajih. Finančnega odseka poročilo o ponudbi neke hišne posestnice za odkup mestnega zemljišča v Komenskega ulicah. Šolskega odseka poročilo o realčnega laboranta J. Simončiča prošnji za premogovni deputat.

lj **»Gaswerk«** je napis na čepicah usluž-bencev tukajšnje plinarne. Niti dvojezičnega napisa — kakršni so inserati slovenskega

središča v uradnem listu. Predsednik plinarne je g. župan Ivan Hribar. Opozarjamo ga na te ultranemške čepice! Kdaj odgovori Ljubljana mariborskemu obč. svetu!

li **Repertoire slovenskega gledališča.** Jutri, v torek, se ponovi prvič sanjska drama »Elga«. V vlogi Oginskkega nastopi gospod Nučič, ki alternira z g. Barjaktarovičem. — V petek opera »Biseri«. — Drama pripravljiva Molièrovo satirično veseligojo »Gizdavi« (»Les Précieuses ridicules«), opera pa Glinkovo opero »Ruslan in Ljudmila«.

li **Poročil** se je včeraj mizarski mojster na Bledu gospod Gogola z gđno. Rus, nečakinjo g. dr. Svetine.

li **Umrli** je soproga pekovskega mojstra na Dunajski cesti gospa Terezija Žagar. — V Spodnjem Kašlu štev. 22 je umrl posestnik Jakob Dobruta vulgo Žpin, star 68 let.

li **Hitra smrt.** Ivan Škerjanec v Malih čolnarskih ulicah št. 12, železniški spenjač, je v soboto večer šel spat. Takoj ko se vleže, čuti v prsih silne slabosti in reče: »Hitro prinesite kozarec vode!« Ko jo prinesejo, je bil že v zadnjih zdihljajih. Zadel ga je srčna kap. Bil je star 41 let in radi pokvarjene noge v pokoju že šest let.

li **Poročeni** so bili včeraj gosp. Alojzij Pittero, delovodja pri gospodu Faleschiniju, stavbniku, z gđno. Ano Koka, in Jožef Bregar, hlapec, z Marijo Pirnat. Bili srečni!

li **Ponesrečeni samoumor.** Včeraj je hotel iz Kolizeja skočiti na cesto 20letni Frite Sli-tscher, a si je mogel prerezati le žile na roki. Prepeljali so ga v bolnico, katero je danes že zapustil.

li **Dezerterij.** Od vojaške godbe je pobegnil infanterist Rudolf Lampert. — Dezerterja 27. pešpolka Aleksandra Vičiča so prišli v Virovitici na Hrvaškem.

li **Odkritje cesarjevega spomenika** pred justično palačo se boče vršilo, kakor čujemo, prihodnjio pomlad.

li **Boj na Poljanski cesti.** Danes ponoči sta bila v boju na Poljanski cesti z nožem težko ranjena 20letni mesarski pomočnik Mihael Jeršan in 21letni hlapec Jožef Dežan. Storitice so zaprli.

Narodno gospodarstvo.

g **Plateno blago** podraže tvorničarji tekom novembra za pet odstotkov. Lanene preje kakor tudi lanu primanjkuje, ker izvažajo v Severno Ameriko in na Angleško. Avstrijski izdelovalci surovega lanu so že pred nekaj časom zvišali cene od 5 do 8 odstotkov.

g **Nazadovanje prometa z žitom.** Pretekli teden je nazadoval promet žita v naši državi. Mlini so nakupili že potrebno žito. Eksport počiva. V Nemčiji razpečavajo zdaj domače žito. A upajo da se poviša žitni eksport osobito v Južno Nemčijo, ker vsled znanih ruskih razmer zaostaja ruski izvoz žita. Letošnja koruza kaže dobro.

— **Zadruga lončarjev na Dunaju** je sklenila svoje izdelke podražiti za 25 odstotkov.

Iz slovanskega sveta.

sl **Hrvatski sadjerejci na Češkem.** Iz Zagreba v Prago so se te dni pripeljali gg. Ivan Rittig, kralj. vrhovni komisar vinogradarstva in sadjarstva, V. Dürcháněk, vrtnar vseučiliškega botaniškega vrta in A. Valda, nadškofijski vrtnar, katere je hrvatska vlada poslala na Češko, da bi tam proučevali češke razmere vrtnarske in sadjarske.

sl **Število organizovanih židov na Ruskem.** Po najnovejših poročilih znaša število udov židovskega »Bunda« 83.000, od tega na kraljestvo poljsko pripada 25.000.

Razne stvari.

Kopniški junak prijet? Iz Krefelda poročajo, da so prijeli 21. t. m. na kolodvoru nekoga moža, o katerem sodijo, da je znani kopniški napačni stotnik, ki je spravil s svojim činom v dobro voljo ves svet, ki bere časopisje. Iz Kolina pa poročajo, da je »napačni stotnik« v soboto strašil po kolinskih hotelih in pa restavrantih in sicer v obleki stotnika. Nekaj hotelirjev je ogoljufal za denar. Napačni stotnik je izginil, ne da bi pustil kak sled za seboj. Sedaj poročajo listi, da so našli pri Kopniku tudi čevlje napačnega stotnika in da so čevlji njegovi bili popolnoma proti predpisom. Listi napadajo tudi orožnike, ker stotnika niso vprašali po legitimaciji, predno je izvrševalo njegova povelja. Vsekakor zanimiv je bil v kopniški aferi tudi naslednji prizor. Ko je bil župan dr. Langerhaus aretiran, prinesla je njegova dekla zanj kavo in žemljice. »Gospod stotnik« je vzel kavo in žemljice in vse pojedel. Gospod stotnik je imel tudi izredno — umazano srajco. Predno se je »gospod stotnik« odpeljal iz Kopnika je izpil na kolodvoru kozarec piva in dejal natakarku: »To kar sem sedaj doživel, je bilo jako razburljivo.« Danes popoldne došlo nam poročilo poroča, da sled za napačnim stotnikom gre v Nauen.

Povodom znane kopniške zgodbe spominjajo listi na čin nekoga blaznega stotnika v šestem desetletju minulega stoletja. Stotnik je ukazal stotniji, da mora v polni bojni upravi preplavati neko deročo reko, v kateri bi bili vsi utonili, da se niso ustavili. A ker so vojaki razorožili stotnika, ki jih je silil z golo sabljo v reko, so zaprli celo stotnijo. V zaporu jih je več pomrlo, cesar Viljem I. ni pomilostil nobenega, šele sedanji cesar je pomilostil zadnje žrtve blaznega stotnika.

Na torpedo je zadel ruski parnik »Varjagin« zjutraj dne 20. t. m., ko je zapuščal vladivostoško pristanišče. Parnik se je takoj

potopil. Življenje je izgubilo 200 potnikov, rešili so enega samega.

Osební vlak je zadel 21. t. m. ponoči na francoskem kolodvoru Colombes v tovorni vlak. Ranjenih je enajst oseb. Več vagonov je poškodovanih.

Strašen umor. V Hernskretschenu je neki mladi zločinec napadel ženo brodarja Richterja, jo vrgel na tla in ji preperal trebuh. Na poti v bolnišnico je napadenca umrla.

Zaradi velikih dohodarstvenih prestopkov so zaprli na ukaz praške policije tvorniškega ravnatelja dr. Karla Sigmunda.

Zblaznjeni morilec. Na italijanskem parniku »Sardegna« je zblaznel neki potnik, ki je umoril mašinsti in dva potnika.

Morilec in samomorilec. Na rostoškem posestvu pri Stettinu je streljal odušeni nadzornik na posetnika barona Sprengerja in ga je nevarno ranil. Poizkusil je tudi, da umori baronovo mater, a so to preprečili nakar se je napadalec ustrelil.

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Ivan Svetina nabral na ženitovanju gospe Ivanke roj. Rus v Ljubljani dne 21. oktobra 13 kron 72 vin. — 1 krono 44 v nabrale poštne uradnice. Za vsako tujo v slovenski govorici so plačale en vinar. — To je posnemati tudi drugim gospodičnam, da bi govorile lepo čisto slovenščino.

Učna stolica za cerkveno pravo na dunajskem vseučilišču je izpraznjena. A pri namješčanju novega profesorja so nastale take težkoče, da je prevzel začasno stolico sekčni načelnik Marko Hussarek.

Upliv luči na kri. Dr. Oerum v Kodanju je preiskoval vpliv luči na kri ter prišel do sledečih zaključkov: Tema zmanjša množino krvi v človeku za 3 do 3:3 odstotkov, rdeča luč ima isti učinek. Solnčna kopel pomnoži krvno množino za celih 25 odstotkov. Živali, porojene v temi ali pa v rdeči luči, imajo drugače večjo težo kot živali, rojene v svetlobi, toda polovico menj krvi kot slednje.

Rumunski izdelovalci slivovice na Češkem. Rumunski izdelovalci slivovice so izvedeli iz časnikov, da so na Češkem in Moravskem dobro obrodile češplje. Rumunski izdelovalci slivovice so v devetih okrajih kupili češplje, pripeljali seboj kotle za žganje slivovice in izdelavali na Češkem in Moravskem rumunsko slivovico, dasi so jo žgali na Češkem. V Kopidlnu samo so nakupili 200 železniških vagonov češpelj, privedli iz Rumunije 60 kotlov in 16 rumunskih delavcev. Češki listi se zdaj jeze, da Čehi sami niso prišli na to misel.

O nervoznosti piše dr. Möbius med drugim. Nervoznost je veliko soc. zlo našega časa. Mogoče je boj proti njej le, če izpozna družba njeno važnost in jo odbija. Zdravnikova dolžnost je, da opozarja družbo na vzroke bolezni. In med glavnimi vzroki je uživanje alkohola. Dejstvo je, da se s povodnjio alkohola razširja tudi nervoznost, ker oslabi alkohol živčevje. Dr. Möbius piše celo: Najnovejše spoznanje dokazuje, da povzročajo nervoznost predvsem naše pilske navade. Brez teh bi mnogi bolniki ne podlegli nervoznosti.

— Izumitelj revolverja, I. Shirk je nedavno umrl v Lancasteru v Pensilvaniji. Umrl je v največjem siromaštvu.

Ogrsko železo. Zveza budimpeštanskih stavbeniških ključarjev zahteva od trgovskega ministra Košuta, da državno izdelovanje železa od železninskega kartela odstopi, ker ta draži železo brez vzrokov in obtežuje tako ogrsko industrijo. Zahteva je bila poslana na vse obrtne in trgovske korporacije s prošnjo, da store vse isto. Odsek omenjene zveze je bil pretekli teden pri ministru.

London obsega 118 angleških kvadratnih milj. Prebivalcev ima en četrt milijona več kakor Irska in tri četrt milijona več kakor Avstralija, ki je 25 krat večja kakor Angleška. Hiše bi tvorile zgrajene ena poleg druge ulice od Mansion House do Moskve. Vsak dan se vozi v Londonu nad 3 milijone oseb. Pismo noši raznesejo vsak dan 3 in pol mil. pisem in zavojev, prehadijo pa vsak dan daljavo štirikrat večjo kakor je dolg zemeljski ekvator. V Londonu je 57 gledališč, 46 specialitetnih gledališč in 248 koncertnih in plesnih dvoran. Število največjih londonskih revežev znaša 196.000. Vsako leto obsodilo 60.000 oseb. Za gašenje požarov porabijo v Londonu vsako leto 56 mil. litrov vode.

Telefonska in brzojavna poročila.

GOLUCHOWSKIJEV ODSTOP. — VOLILNA REFORMA.

Dunaj, 22. oktobra. Goluchowski je včeraj pri avdijenci v Schönbrunnu cesarju podal demisijo, ker se ne strinja s stališčem Ogrov. Njegov naslednik bo imenovan v par dneh. Iz dejstva, da se je pripeljal sem avstrijski poslanik v Peterburgu, Aerenthal, ki bi bil tudi Mažarom simpatičen, ker je njegova soproga rojena grofica Szecheny, sklepa, da postane on vnjanji minister. Aerenthal je Nemec. Listi ugibajo tudi, da postane naslednik Goluchowskemu londonski avstrijski poslanik Mensdorff ali pa bivši poslaniški svetnik v Parizu Kinsky. Z Goluchowskim je cesar v daljši privatni avdijenci sprejel ministrskega predsednika Becka. Razgovor je bil o odstopu Goluchowskega in o kompromisu glede dvotretjinske večine. Čuje se, da se misel na določitev dvotretjinske večine opusti in da se določi le gotovo število poslancev, ki morajo biti navzoči, ako se izpreme volilna okrožja. Nemških poslancev bi bilo po novi volilni reformi 203, treba bi bilo pri izpremmbi volilnih okrožij 240 do 360 poslancev. Nemci bi tako ne mogli biti s kakim sklepom presenečeni. Nemci in Čehi so baje s tem predlogom zado-

voljni, le Poljaki se še upirajo, ker pravijo, da nimajo dovolj poslancev, da bi se izpremmbi volilnih okrajev drugače uprli, kot z obstrukcijo.

Dunaj, 22. oktobra. Carinska pogajanja so radi odstopa Goluchowskega do četrtka ali sobote prekinjena. Do tedaj bo naslednik Goluchowskemu že imenovan.

Belgrad, 22. oktobra. Padec Goluchowskega vzbuja tu veliko veselje, ker je Goluchowski mnogo pripomogel k carinskemu sporu med Avstrijo in Srbijo.

Dunaj, 22. oktobra. Odsek za volilno reformo je nadeljeval debato o § 42. Hruby je izjavljal, naj prijatelji volilne reforme poiščejo izhod iz konflikta. Čehi bodo radi pomagali. S tem je naznanil, da bodo Vsenemci pri drugem branju predloge nastopili proti volilni reformi z vsemi parlamentarno dovoljenimi sredstvi.

Izpred sodišča.

Veliko obeta biti 16 let stari Anton Tekavc iz Moravč. Dne 8. avgusta je Francetu Bedenu in tega ženi pobral obleke v vrednosti 78 K. Ko so ga orožniki o tej tatvini kot osumljenca zaslišali, jih je nalagal, da je to tatvino storil neki Martin Bregar, ki mu je z na prsa nastavljenim revolverjem pretel, da ga bode ustrelil in ga prisilil, da mu je nesel vrečo z ukradeni obleko. To je dalo povod, da so orožniki aretovali Bregarja, a se je že čez nekaj dni pokazalo, da je nedolžen. Tekavc je svojo krivdo s tem zagovarjal, da je božjasten in na umu bolan; zdravniki so pa njegovo duševno stanje preiskali in ga za normalnega spoznali. Sedel bo pol leta v ječi.

Delavsko knjižico preduagačil. Feliks Petran, nestalnega bivališča, je delal v inozemstvu. Dobil je neko delavsko knjižico, glasečo se na ime Jožefa Heržiča. To ime je predru-gačil v svoje ime in rojstvo ime 1874 popravil v letnico 1879. Na podlagi tako popravljene knjižice, dobil je delo pri južni železnici v St. Petru, a se mu je kasneje prišlo na sled. Obsojen je bil na 14 dni ječe.

Arhitekt

1672 77

Ferdinand Trumler

oblast. konces. mestni stavb. mojster

Ljubljana — Pred škofijo 3

prevzema vseh vrst stavbe kot nove zgradbe, prezidave, adaptacije, prenovitve, rekonstrukcije, dalje izdelavo načrtov in proračunov, merjenje in cenitve.

Specialiteta cerkvene stavbe. Izvršitev umetnih načrtov za vseh vrst poslopja in izvedba perspektivnih risb za ista. **Izredno kulantne cene in točna izvršitev**

Kuharica

kot gospodinja, želi takoj stopiti v službo, najraje v kako župnišče Starost srednja.

Naslov pove upravništvo. 23+1 3-3

Koncipijent

vsestranski izurjen in zanesljiv, se sprejme Ponudbe pod »Koncipijent« na upravništvo tega lista. 23+2 3-2

Pouk v glasovirju

daje vsestransko izvežban igralec ceneje kot kje drugod. Poučuje doma ali tudi izven hiše; priporoča se osobito cenjenim rodbinam. — Tozadevna naročila sprejema »upravništvo »Slovenca«. 2430 3-3

Mlad, pošten

2390 3-1

ključavničarski pomočnik

žeti vstopiti takoj v trajno delo pri kakem mojstru, bodisi na deželi ali v mestu.

Jakob Gruden, ključavničarski pomočnik, Spodnja Idrija, p. Idrija.

Prodaja

iz konkurznega sklada Dragotina Seliškarja se bo nadaljevala **dne 24. oktobra 1906 ob 9. uri dopoldne v Ljubljani, na Bregu št. 1** (bivši »Katoliški dom«) in pozneje na **Kongresnem trgu št. 13, II. nadstropje.**

Prodajala se bo **oprava dveh prodajaln** in pa **sobna oprava.** Inventurni zapisnik je na vpogled v pisarni oskrbnika konkurznega sklada

Ivana Vencajza,

odvetnika v Ljubljani na Dunajski cesti št. 19, Medjatova hiša.

Zahvala.

Za vsestransko i-raženo sočutje že med boleznijo in ob smrti našega is-reno ljubljenega dobrega soproga oziroma očeta, gospoda

KARLA BINDERJA

tovarnarja

kakor tudi za krasne vence in častno spremstvo k zadnjemu počitku izrekam v lastnem kakor tudi v imenu svojih otrok vsem najtoplejšo in najgloblješo zahvalo. 2394

Ljubljana, 20. okt. 1906.

Mar. Binder roj. Michel.

Zahvala.

Petrim srcem se najtoplejše zahvaljujemo vsem, ki so nam podali tako mnogo in tako prisrčnih dokazov iskrenega sočutja med boleznijo kakor tudi ob smrti našega iskren ljubljene, nepozabnega očeta, oziroma strica in svaka, gospoda

Petra Ramovša

višjega nadzornika c. kr. avstr. drž. železnice v p.

dalje za krasne darovane vence in tako številno spremstvo k zadnjemu počitku. 2395

Ljubljana, 20. okt. 1906.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Potrti od težkega udara usode, ki nam je pobrala iskreno ljubljene soproga, oziroma očeta, gospoda

Janeza Nep. Rant-a

bivšega trgovca in posestnika

izrekamo vsem soročnikom, znancem in prijateljem za izraze sočutja in darovane krasne vence, osobito pa prečastiti duhovščini v Polhovem gradu in v Ljubljani ter slavni požarni brambi v Polhovem gradu za spremstvo k zadnjemu počitku najsrčnejšo zahvalo. 2391 1-1

Polhov gradec-Šiška, dne 20. oktobra 1906.

Rodbini Rant-Tomšič.

Zahtevajte »Slovenca« v vseh gostilnah! — Zahtevajte »Slovenca« na kolodvorih!

Dobro ohranjena 2393 1-1

salonska garnitura

se ceno **proda.** — Naslov se poizvzve pri upravništvu »Slovenca«.

Išče službo

mlad inteligen ten mož, zmožen slovenskega in nemškega jezika in vseh pisarniških del.

Ponudbe pod »F. M. 29«, poste restante **Ljubljana.** 2392 1-1

Borzna poročila.
„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurs dunaške borse 22. oktobra 1906.

Založbeni papirji.	Denar	Blago
majeva renta	98 40	98 60
srebrna renta	99 75	99 95
avstrijska krona renta	98 75	98 95
zlata renta	116 20	116 40
ogrška krona	94 30	94 50
zlata	112 15	112 35
posojilo dežele Kranjske	98 60	99 60
posojila mesta Spljet	100 50	101 50
Zader	99 30	100 30
bosn.-herc. žel. pos. 1902	99 70	100 70
česka dež. banka k. o.	99 25	99 75
ž. o.	98 85	99 45
zast. pisma gal. d. hip. b.	100 15	100 30
pešt. kom. k. o. s 10% pr.	104 50	105 50
zast. pisma Innerst. hr.	100 —	100 10
ogr. cen. dež. hr.	99 75	100 20
hip. banke	100 —	100 20
obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	100 —	101 —
obl. česke ind. banke	100 25	101 25
prior. Trst-Poreč lok.	99 90	—
prior. dol. žel.	99 50	—
juž. žel. kup. 1/1%	313 75	315 75
avstr. pos. za žel. p. o.	100 —	100 80

Srečke.

Srečke od 1. 1860%	207 —	214 —
1864	273 75	275 77
tiske	150 —	152 —
sem. kreditne I. emisije	280 —	287 —
II.	293 —	293 —
ogr. hip. banke	258 —	262 20
srbske & fra. 100 —	97 —	108 —
turške	161 20	163 50
Basilika	21 40	23 40
Kreditne	449 —	459 —
Inomoške	78 —	85 —
Krakovske	87 —	92 —
Ljubljanske	56 25	62 25
Avstr. rud. kriša	48 50	48 50
Ogr.	28 —	29 50
Rudolfove	55 —	60 —
Salcburške	70 —	76 —
Dunaške kom.	502 50	512 50

Delnice.

Južne železnice	181 25	182 25
Državne železnice	677 25	678 25
Avstr. ogrske bančne delnice	1759 —	1769 —
Avstr. kreditne banke	671 25	672 25
Ogrske	809 60	810 60
Zivnostenske	241 75	242 75
Premogokop v Mostu (Brux)	705 —	710 —
Alpanske montan	597 50	598 50
Praške žel. ind. družbe	3765 —	3775 —
Rima-Murányi	580 50	581 50
Trbovljske premog. družbe	288 —	284 —
Avstr. orožne tovr. družbe	563 —	567 —
Česke sladkorne družbe	136 —	140 —

Valute.

C. kr. cekin	11 35	11 39
20 franki	19 13	19 15
10 marke	23 47	23 56
Severne	23 99	24 07
Marke	117 55	117 75
Laški bankovci	95 55	95 75
Rublji	253 —	254 —
Dolarji	4 84	5 —

Tržne cene v Ljubljani

dne 20. oktobra.

	K	h		K	h
Goveje meso I. v. kg	1 56	100 kg pšen. m. št. 0	29 —		
II. v.	1 36	" " " " " " " "	28 70		
III. v.	1 20	" " " " " " " "	28 20		
Telečje meso	1 60	" " " " " " " "	27 30		
Prasičje » sveže	1 80	" " " " " " " "	4 22 50		
» prek.	1 80	" " " " " " " "	5 22 30		
Kostrunovo meso	1	" " " " " " " "	6 18 80		
Kozljč	1 40	" " " " " " " "	7 14 70		
Jagnje	1 40	" " " " " " " "	8 14 70		
Maslo	2 20	koruzne moke	23 50		
» surovo	2 40	ajdove	35 50		
Mast prasičja	1 72				
Slanina sveža	1 68	Fizol, liter	— 32		
» prekajena	1 90	Grah,	— 40		
Salo	1 72	Leča,	— 40		
		Kaša,	— 24		
Jajca, tri	— 18	Ričet,	— 22		
Mleko, liter	— 18				
» posneto	— 08	Pšenica	100 kg 16 50		
Smetana sladka, lit.	2 20	Rž	15 —		
» kislá,	1 —	Ječmen	14 50		
Med, kg	1 20	Oves	17 —		
Krompir, 100 kg	4 20	Ajda	17 —		
Piščanec	1 20	Proso, belo,	17 —		
Golob	— 40	» navadno	—		
Raca	— 90	Koruzá	15 60		
Gos	4 —	» bosenska	—		

Dobro izvežban, poročen

strojni ključavničar

kateri je tudi v sukanju izurjen, dobi poleg dobrega zaslužka tudi prosto stanovanje, kurjavo in luč.

Sprejme se v trajno delo kot popravitelj v papirnici gospoda **Charles Moline v Tržiču.** 2362 3-3

Ivan Podlesnik ml.
Ljubljana - - - Stari trg šte. 10

Priporoča svojo trgovino s klobuki in čevlji

Velika zaloga
Solidno blago
Zmerne cene

Pozor!

50 odstotkov ceneje kot doslej prodajam svojo veliko zalogo :::

nagrobni okvirov

izdelanih po lastnem modelu, za katerih trpežnost morem popolnoma jamčiti. — Prečastiti duhovščini in slavnemu p. n. občinstvu v Ljubljani in okolici priporočam dalje svojo veliko zalogo :::

nagrobni spomenikov

iz vseh vrst marmorja in jih prodajam radi preselitve obrta :::

50 odstotkov ceneje kot doslej

Z odličnim spoštovanjem

Ignacij Čamernik
kamnoseški mojster, Ljubljana, Komenskega ulice 26.

2141 8 5

Iščem v mestu ali vsaj v bližini Ljubljane primerne **prostora** za

2383 2-2

ključavničarsko delavnico.

Naznanila pod št. 7777 poste restante Ljubljana.

Išče se 2358 3-3

spreten akviziter za pivo.

Ponudbe pod „P. O.“ na upravnishstvo „Slovenca“.

Kranjska tovarna lanenega olja ZABRET & HUTER v Kranju

priporoča

lanene tropine (preše)

najboljše kakovosti v vrečah po 50 kilogramov in

=sladko laneno olje.=

Opomniti je, da je laneno olje mrzlo stiskano, nima v sebi nikakega albumina in je ravno raditega najboljše kakovosti. V kolikor pa je laneno olje boljše brez te sestavine, v toliki meri pridobe s to sestavino lanene tropine. Analiza lanenih tropin znaša: 40—41% surovega proteina (beljakovin) z 9—10% olja, po analizi št. 1901 c. kr. poljedelsko-kemičnega preizkuševališča na Dunaju.

2293 13-3

Pater E. Leitner,

provincijal in nadzdravnik z bolnišnici usmiljenih bratov v Gracu, je in še uporablja v najboljšim uspehom proti kataru v želodcu in v črevih, pa tudi proti obolenostim v jetrih

želodčno tinkturo

G. Piccolija, dvornega založnika Nj. Svetosti in lekarja v Ljubljani, Dunajska cesta.

1 steklenica velja 20 vin. in se vnanja naročila z obratno pošto 2371 izvršujejo. 1 3

Dobi se havelok zastonj ako se kupi za gld 18

sledečih 6 predmetov:

za gospode I površnik ali zimsko suknjo, gorko podloženo I sukneno obleko, eleg. izgot., I posebne suknene hlače, karirane ali progaste, I modern telovnik, najn. kroja, I klobuk, I čepico

2116 28

Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5.

Dr. Demšar

zopet ordinira.

2365 3-3

S čim naj le kurimo?

S Paulusovim

salonskim briketom

iz Kraljice Luize premogokopa v Šleziji. Iz najboljše kakovosti premoga (8000 kalorij kurilne moči) brez vsake primesi, v kockah po 1 kg prešan. Nobenega smrada, prahu ali odpadkov, najpripravnejša kontrola in ureditev, za vsako kurjavo (1 ura = 1 vin.) izborna. Pošiljanje na zunaj jako pripravnno, ker je brez embalaže. Edini depot pri **I. PAULIN**, lastnik premogokopov, **Ljubljana, Nova ulica 3.** Tu tudi zaloga najfinjšega trbovljskega kosovnega in orehovnega, ter dojenjskega premoga. Slednje dvoje radi zelo nizke cene jako priporočljivo. Trbovljski orehovni premog uga v štedilnikih in pri likanju izvrstno. Na cele vagone po premogokopniških cenah.

Sladki mošt

in 2111 24-18

nova istrska vina

rebula, muškata, belo vino, rdeče vino in teran se dobi najzanesljiveje pri **Antonu Ferlanu di Giorgio**, vinogradniku v Rovinju v Istri.

2291 253

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pismen, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu šrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—

Zamenjava in ekskomptuje izšrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

2295 Ekompit in inkasno menie. 2295

Rezervni zaklad K 200.000.—

Daje predjume na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzal izgubi.

2296 Borzna naročila. 2296

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vridga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Katoliška bukvarna v Ljubljani.

Pripovedne zbirke:

Andrejčkov Jože — Pripovedni spisi —:

- I. Črtice iz življenja na kmetih. K — 40.
- II. Matevž Klander. — Spiritus familiaris. — Zgodovina motniškega polja. — Gregelj Koščenina. K — 40.
- III. Amerika, ali povsod dobro — doma najbolje. K — 40.
- IV. Popotni listi. — Cesar Jožef v Krašnji. — Nočni sprehod. — Popotniki v arabski puščavi. — Spomin na Dubrovnik. — Dambeski zvon. K — 40.
- V. Žalost in veselje. K — 40.
- VI. Nekaj iz ruske zgodovine. — Vojniška republika zaporoških kozakov. K — 40.
- VII. Božja kazen. — Plavec na Savini. — Čudovita zmaga. K — 40.
- VIII. Emanek, lovčev sin. — Berač. K — 40.

Josip Jurčič, Zbrani spisi:

- I. Deseti brat. K — 40, vezano K 220.
- II. Jurij Kozjak. — Spomini na deda. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Spomini starega Slovenca francoskega vojščaka. K 140, vezano K 220.
- III. Domen. — Juri Kobila. — Dva prijatelja. — Vrbna Smukova ženitev. — Golida. — Kozlovska sodba v Višnji Gorji. K 140, vezano K 220.
- VI. Sosedov sin. — Moč in pravica. — Telečja pečenka. — Bojmi se te. — Ponarejeni bankovci. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — Črta iz življenja političnega agitatorja. K 140, vezano K 220.
- IX. Doktor Zober. — Med dvema stoloma. K 140, vezano K 220.
- X. Rokovnjači. — Moj prijatelj Jamralec. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. K 140, vezano K 220.
- XI. Tugomer. — „Berite Novice“. — Veronika Deseniška. Pripovedne pesni. K 140, vezano K 220.

Kalan, Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

- VI. (Hvaležnost sveta. Glas Gospodov. Slika brata Angelika. Med nihilisti-zarotniki. K Ožetu. Vse pride na dan. Lurd. Na sveti večer. Osodepolna polunočnica. Dva junaka. Kje je brod. Tvoje srce pa bo meč presunil. Slovo. Križ — drevo življenja. Greh in pokora.) K — 50.

Knjižnica za mladino.

- XIII-XIV. Praprotnik. — Pesmi cerkvene in druge. K 113.
- XV. Zeleni listi. Kratke pripovedi za otroke stare od 6—10 let. K — 60.
- XVI. Slomšek. Spisi zbrani za mladino. III. (Basni, priloge in povesti.) K — 60.
- XVII-XVIII. Tatarji na Moravskem. — Gozdne cvetke. Štiri povesti. K 113.
- XIX. Milostna brat in sestra. Zbirka kratkočasnih in poučnih pogovorov o živali. K — 60.
- XX. Bogdanova mlada leta. K — 60.
- XXI. Gangl. Pisanice. K — 60.
- XXII-XIII. Leban. V domačem krogu. K 113.
- XXIV. Savinjski glasi. K — 60.
- XXV. Razne pesmi in povesti. K 113.
- XXVI. Rakuša. Ciguljka. Zgodovinska črtica K 113.
- XXVII-XXVIII. Dobrota in hvaležnost. Povest K 220.
- XXIX. Leban. Milutin Oblakar. Povest. K 113.

- Krčič, Zgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva. I. do III. del po K — 70.
- Krčič, Vrtec. Časopis s podobami za slovensko mladino. Letnik 1894 do 1902, vezan po K 330.
- Krčič, Vrtec, letnik 1903 K 370.
- Krčič, Vrtec, letnik 1904 K 430.

- Angelček, otrokom prijatelj, učitelj in voditelj. Letnik I. do X. po 95 vin.

- Krčič, Angelček. Letnik XI. do XII. po K 115.

Levstikov zbrani spisi uredil Francišek Levstik. 5 zvezkov K 2142.

Mladinska knjižnica. Povesti:

- I. Brinar, Medvedji lov — Čukova gostija. Trdo vezano K — 90.
- II. Trošt, Na rakovo nogo. Trdo vezano K — 90.

Spillmannove povesti:

- I. zvezek: Ljubite svoje sovražnike. Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji. K — 45, vezano K — 65.
- II. Maron, Krščanski deček z Libanona. Povest iz časov zadnjega velikega preganjanja po Druzih. K — 45, vezano K — 65.
- III. Marijina otroka. Povest iz kavkaških gora. K — 45, vezano K — 65.
- IV. Praški judek. Povest K — 45, vezano K — 65.
- V. Ujetnik morskoga roparja, po pošti 45 v., vezan 65 v.
- VI. Arumugam, sin indijskega kneza. Dogodljaji spreobrnjenja ind. prince, po pošti 45 v., vezan 65 v.
- VII. Sultanovi sužnji. Carigradska povest iz 17. stoletja; po pošti 65 v., vezan 85 vin.

Šmida Kristofa — spisi.

- I. zvezek: Ljudevit Hrastar. — Golobček. Posl. P. Hugolin Sattner. (Drugi natis.) Mehko vezan 70, trdo 90 v.
- II. Jozafat, kraljevi sin Indije. Posl. P. Flor. Hrovat. (Drugi natis.) Mehko vezan 70, trdo 90 v.
- III. Pridni Janezek in hudobni Mihec. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 90 v., trdo K 110.
- IV. Kanarček, Kresnica, Kapelica v gozdu. Posl. P. Hugolin Sattner. Mehko vezan 50, trdo 70 v.
- V. Slavček. — Nema deklica. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 50, trdo 70 v.
- VI. Ferdinand. Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 70 v., trdo 90 v.
- VII. Jagne. — Starček z gore. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 80, trdo K 110.
- VIII. Pirhi. — Ivan, turški suženj. — Krščanska obitelj (družina). Poslovenil P. F. Hrovat. Mehko vezan 70, trdo 90 v.
- IX. Hmeljevo cvetje. — Marijina podoba. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 70, trdo 90 v.
- X. Ludovik, mladi izseljenec. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 70, trdo 90 v.
- XI. Najboljša dedčinja. — Leseni križ. Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 50, trdo 70 v.
- XII. Roza Jelovčeva. — Izdalo Katoliško tiskovno društvo v Ljubljani. Mehko vezan 70, trdo 90 v.

XIII. Sveti večer. Posl. Fr. Salezij. Mehko vezan 70 vin, trdo 90 vin.

XIV. Povodnji. — Kartuzijanski samostan. — Posl. Fran Salezij. Broš. 70 vin, vez. 90 vin.

XV. Pavlina. Poslovenil Fr. Salezij. Mehko vezan 70 v., trdo 90 vin.

Igrokazi:

Jurčič-Kersnik-Govekar, Rokovnjači. Narodna igra v petih dejanjih s petjem. K — 85.

Jurčič-Govekar, Deseti brat. Narodna igra v petih dejanjih. K — 85.

Zbirka ljudskih iger. Vsak snopič K — 90. I. snopič (2. natis.) Vsebina: 1. Pravica se je izkazala. Burka v dveh dejanjih. Samo moške uloge. 2. Zamujen vlak. Šaloigra v petih prizorih. Samo moške uloge. 3. Lurška pastarica. Igrokaz v petih dejanjih. Samo ženske uloge. — II. snopič. Vsebina: 1. Vedeževalka. Gluma v enem dejanju. Samo moške uloge. 2. Kmet-Herod. Burka v dveh dejanjih. Samo moške uloge. 3. Župan Sardamski. Veseloigra v treh dejanjih. Samo moške uloge. 4. Jeza nad petelinom in kes. Veseloigra v dveh dejanjih. Samo ženske uloge. — III. snopič. Vsebina: 1. Mlini pod zemljo. Igra v petih dejanjih. Samo moške uloge. 2. Sanje. Igra s petjem v petih dejanjih. Samo moške uloge. 3. Sveta Neža. Igrokaz v dveh dejanjih. Samo ženske uloge. — IV. snopič. Vsebina: 1. Doktor Vseznal in njegov sluga Štipko Tišek. Veseloigra v dveh dejanjih. Samo moške uloge. 2. Vaški skupuh. Igrokaz v treh dejanjih. Samo moške uloge. 3. Novi zvon na Krtini. Igrokaz v dveh dejanjih. Samo moške uloge. 4. Zakleta soba v gostilni „pri zlati goski“. Predpustna burka v enem dejanju. Samo ženske uloge.

Zgodovinske in druge večje povesti:

Bedének, Od pluga do krone. Zgodovinski roman iz minulega stoletja. K 220, vezano K 310.

Grossi, Marco Visconti, zgodovinski roman. K 270.

Kočvar, Mlinarjev Janez slovenski junak ali uplemenitba Teharčanov. K — 90.

Meško. Ob tihih večerih. K 370.

Pagliaruzzi-Krilan, Zbrani spisi. Tretja knjiga. K 140.

Pajkova Pavlina, Slučaji usode. Roman. K 170.

Pellico, Moje Ječe. Povest K — 80.

Sienkiewicz, Brez dogme. Roman. K 330, vezano K 460.

Sienkiewicz, Mali vitez Pan Volodijevski. Zgodovinski roman. 3 zvezki K 730.

Sienkiewicz, Rodbina Polaneških. Roman. 3 zvezki K 1030.

Sienkiewicz, Z ognjem in mečem. Historičen roman. 4 deli K 480, vezano v dveh zvezkih K 680.

Sienkiewicz, Križarji. Zgodovinski roman v štirih delih. K 550, vezano K 760.

Sienkiewicz, Potop. Zgodovinski roman. I. knjiga K 390.

Spillmann, Žrtve spovedne molčečnosti. Povest po resnični dogodbi. K 210, vezano v platno K 270.

Stowe-Malavašič, Strijč Tomova kočja ali življenja zamorcev v robnih državah svobodne severne Amerike. Kart. K 150.

Sfeknik, Kristof Kolumb ali odkritje Amerike. Zgodovinski roman. K — 90.

Drugo pripovedno berilo:

Lasserre, Lurška Mati Božja. K 145.

Lasserre-Marešič, Lurški čudeži, vez. K 220.

Merhar, Marjetice nabrane nežni mladini K — 75, kartonirano K — 95.

Oreh, Za resnico. Spisali slovenski bogoslovci. K 535, vezano K 535.

Vrhovnik, Sv. Ahacij s tovariši mučenci, kranjske dežele pomočnik. K — 35.

Krajše povesti:

Basnigaj, Zaroka o polnoči. K — 40.

Bedének, Solnce in senca. Povest. K — 40.

Brezovnik, Šaljivi Slovenec. Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov. K 170.

Cegnar, Babica. 2 sešitka K 130.

Cigler, Sreča v nesreči. K — 74.

Cigler, Deteljica ali življenje treh kranjskih bratov, francoskih vojakov. K — 70.

Cigler, Kortonica koroška deklica. K — 70.

Hoffmann, Bog pomaga. Povest, karton. K — 90.

Hoffmann, Peter Prostak. Povest, karton. K — 90.

Hoffmann, Kar Bog stori, vse prav stori. Povest, karton. K — 90.

Hoffmann, Kako vzgaja usoda. Povest. K — 90.

Hoffmann, Čas je zlato ali od uboštva do bogastva. Povest. K — 82.

Keller, Prst božji ali izgledi božjih kazni, oziroma slučajji, ki niso slučajji. 2 zvezka K — 90.

Koder, V gorskem zakotju. Povest. K — 40.

Kosi, Sto narodnih legend. Slovenski mladini in preprostemu ljudstvu v pouk in zabavo. Trdo vezano K 130.

Lesar, Perpetua ali afrikanški mučenci. K 130, trdo vezano K 150.

Parapat, Robinson starši. Njegove vožnje in čudovite dogodbe. K 130, trdo vezano K 150.

Malavašič, Oče naš. Povest za krščansko mladost in krščansko ljudstvo, razprodano.

Mayr, Mučenci. Starokrščanska povest. K 105.

Sienkiewicz-Miklavc, Za kruhom. Povest. K — 40.

Tomšič, Peter Rokodelič. K — 50.

Trošt, Pri stricu. Povest. K — 95.

Trstenjak, V delu je rešitev. Poučna povest. K — 70.

Vonomir-Križan, Svitoslav. Povest. K — 40.

Zakrajšek, Oglénica ali hudobija in nedolžnost. Povest. K — 70.

Zupančič, Fabljola ali cerkev v katakombah. Po kardinslu M. Wisemanu. K 130, vezano K 150.

Poezija:

Baumbach-Funtek, Zlatorog. Elegantno vezan. K 420.

Gangl, Iz luči in teme. Vezano K 135.

Gregorčič, Poezije. I. zvezek K 213, vezan K 313.

Isto II. „213“, „313“, „333“.

Isto III. „vezan K 413“.

Gregorčič, Svetopisemska knjiga Job in psalm 118. Vezano K 285.

M. Medved, Poezije, broš. K 4—, vezano K 520.

Pesjakova, Vijolice. Pesmi za mladost. K 115.

Prešeren dr. France, Poezije. Uredil L. Pintar. K 110.

Sardenko Silvin, V mladem jutru. K 160, vezano K 235.

Zupančič, Pisanice. Pesmi za mladino. Vezano K — 90.

Zemljepis in zgodovina:

Alešovec, Vojska na Turškem od leta 1875 do konca l. 1878. Začetek ustaje v Hercegovini, vojska Srbov, Črnogorcev in Rusov s Turčijo, zasedba Bosne in Hercegovine po slavni avstrijski armadi. K — 82.

Dimnik, Avstrijski junaki. S 17 podobami. K 160.

Majer, Odkritje Amerike. Poučno zabavna knjiga v treh delih, o Kolumbu, Kortesu in Pizaru. Trdo vezano K 220.

Maier, Učne slike iz zemljepisa. Avstrija. Podrobni učni načrt.) K 160.

Maier, Učne slike iz prirodoslovja za III., IV. in V. razred (Podrobni učni načrt.) K 270.

Molek, General Lavdon, oče vojakov imenovan. K — 70.

Perne, Trstenik. Prispevek k zgodovini župnij v ljubljanski škofiji. K — 97.

Vrhovec, Zemljepis za prvi gimnazijski razred. K 130.

Vrhovec, Zgodovinske povesti za meštanske šole. I. do III. stopnja, kartonirano à K 110.

Poučni spisi za mnogo-vrstno praktično porabo:

Bele, Viničarjev kašipot. Navod, kako vinograde na novo zasajati in kako jih obdelovati. K — 60.

Bele, Trtna uš in trtoraja. Navod, kako se je mogoče vključiti trtni uši s trtorajo uspešno baviti. K — 90.

Bleiweis-Trsteniški, Nauk, kako zdrava in bolna kopita podkovati in kopitne bolezni ozdravljati. K 170.

Bleiweis, Nauk, kako pomagati živini ob porodu ravnati s staro in mlado živino in ozdravljati poporodne bolezni. K 110, vezano K 130.

Funtek, Obrtno spise. K 140.

Jemeršič-Gregorčič, Materino delo za Boga in domovino. K 160.

Kalan, Eočetek protialkoholnega gibanja na Slovenskem. K — 56.

Kralj, Obrtni red. Zbirka in razlaga najvažnejših obrtnih zakonov, ukazov in razsodb upravnega sodišča. K 260, vezano K 385.

Kneipp-Podgorc, Domači zdravnik. K 130, vezano K 150.

Mali vseznalec ali zbirka lahko izpeljivih poizkusov iz fizike, mehanike, aritmetike in glumarstva, smešnic in zastavic z navodom o punktiranju ali geomanciji. K — 65.

Navodilo za spisovanje raznih pisem in opravičnih listov. Z mnogimi vzorci. K 180, vezano K 220.

Pečjak, Stoletna pratika dvajsetega stoletja 1901—2000. K 140, trdo vezano K 100.

Premur, Dialoghi, laški, nemški in slovenski pogovori. Broš. K 220.

Računar, hitri, z ozirom na sedanji denar po kronski veljavi in na metersko mero in vago, vezano K — 90.

Romih, Obrtno knjigovodstvo s kratkim poukom o menicah. Učna knjiga za obrtne nadaljevalne šole, ob enem priročna knjiga za obrtnike. K 180.

Šašel, Biserice iz Belokranjskega narodnega zaklada. I. del. K 220.

Schweitzer, Naš društveni in shodni zakon. K 115.

Smolnikar, Poročilo o I. shodu katol. slovenskih nepolitiških društev. K 165.

Strup, Živinozdravništvo ali nauk o spoznanju in ozdravljanju vnanjih in notranjih bolezni. K 390, vezano K 440.

Štrkl, Obrednik za organiste. Vezano K 160.

Zbirka domačih zdravil, kakor jih rabi slovenski narod. K 115.

Razne povesti za mladino in ljudstvo:

Vsak sešitek po 45 vinarjev: Črni bratje. — S prestola na morišče. — Leban 100 beril za otroke. — Vrtomirov prstan. — Feldmaršal grof Radecki. — Mirko Poštenjakovič. — Venček pravljic in pripovedk. — Pri Vrbovčevem Groglu. — Lažnjivi Kljukec. — Močni baron Ravbar. — Izdajalca domovine. — Tiun-Ling, kitajski morsk razbojnik. — Najdenček. — Maksimilijan I. cesar mehičanski. — Vstajenje. — Knez črni Jurij. — Repoštev. — Pod turškim jarmom. — Hildegarda. — Naselnikova hči. — Nikolaj Zrinjski. — Hirlanda. — Kako je izgubil gojzd. — Jama nad Dobrušo. — Doma in na tujem. — Potovanje v Liliput. — Hubad pripovedke I. — Hubad pripovedke II. — Narodne pripovedke za mladino II. — Car in tesar.

Vsak sešitek po 37 vinarjev: Božični darovi. — Erazem predjamski. — 60 malih povestij. — Sveta grofinja Genovefa.

Vsak sešitek po 53 vinarjev: Spominski listi iz avstrijske zgodovine. — Šaljivi Jaka I. — Šaljivi Jaka II. — Izanama, mala Japonka. — Kristof Kolumb. — Darinka, mala Črnogorka. — Sita, mala Hindostanka. — Narodne pripovedke za mladino I.

Vse cene se razumejo s poštnino vred; pri skupnih naročilih odpade poštnina.